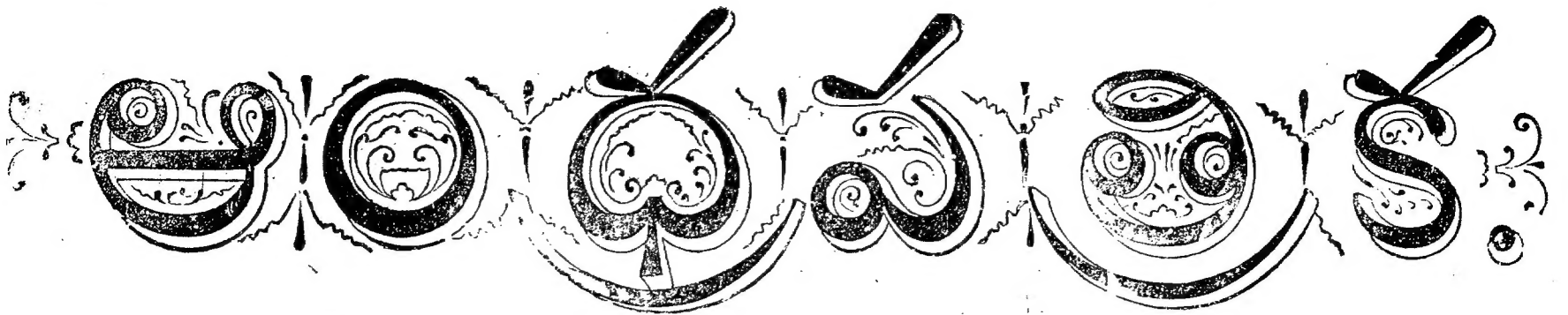

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310831

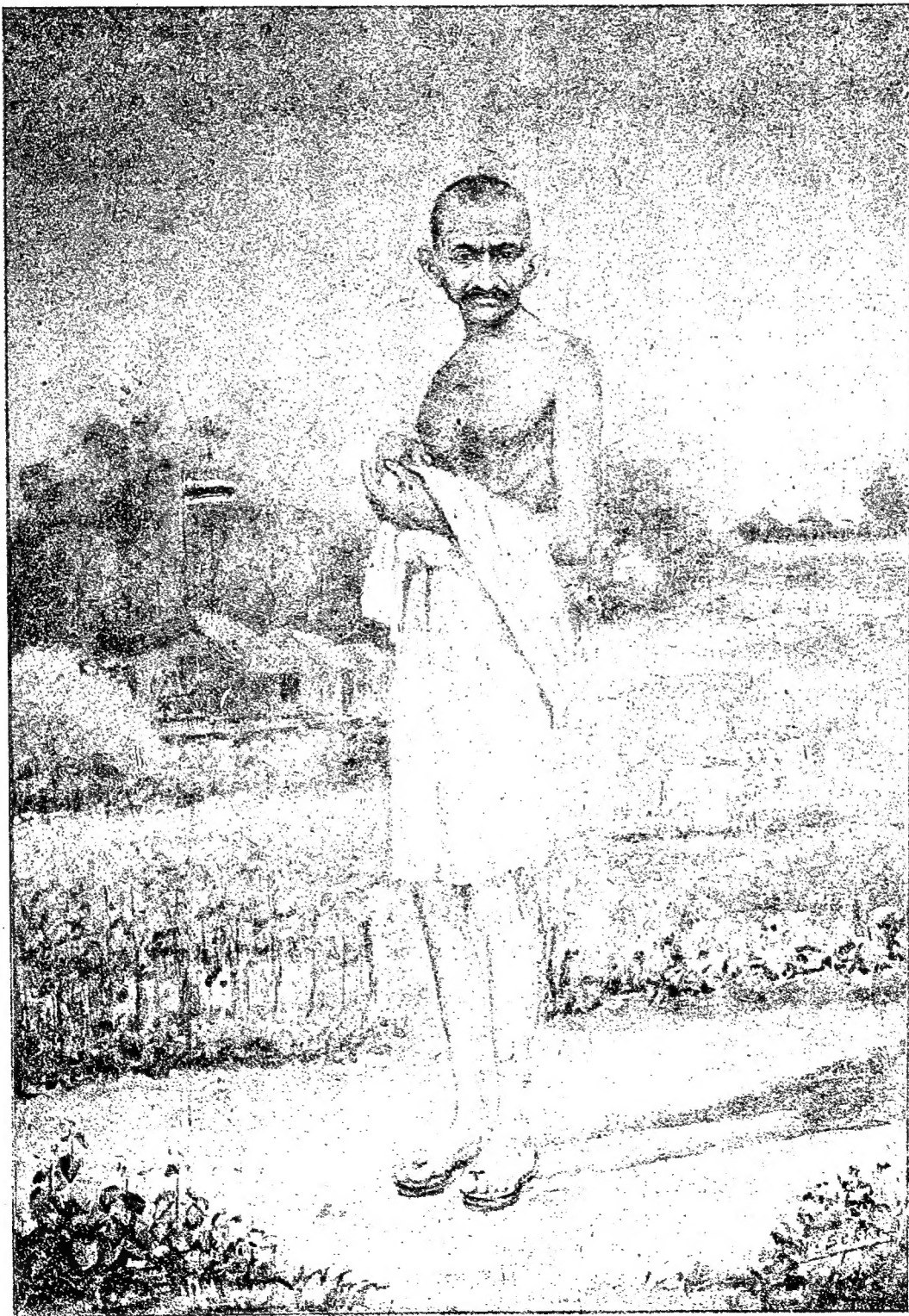
ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౬౦

జెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది మంగళవారము
రుధిర్ వారి నావ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No. 158
సంచిక ౧౫౮

శ్రీ గాంధీ మహాత్మని విడుదల

ఎట్టి పరతులను కోరకుండనే మహాత్మని విడుదల చేసిరి

గాంధీమహాత్ముని విడుదల చేయవలె నని

బొంబాయిదొరతనమునా రాజ్యాపిచి రని

బొంబాయి ప్రభుత్వము ప్రచురణశాఖ డైరెక్టరు ప్రకటించెను

(బొంబాయి ఫిబ్రవరి 5. ఆ.ప్రె.)

గాంధీమహాత్మునకు వ్యాధిపూర్తిగా నివారణమైనది గాయము కించిదవశిష్టముగా పూర్తిగా మోనినది.

శయ్యాశయనమును వదిలి గదిలో నడయాడుటకు వైద్యులను సత్కరించిరి.

(బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 4. ఆ.ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముని విడుదలచేసి రనువార్తను ఆసోసియేటెడ్ ప్రెసువారు నేడుదయమున సరిగా బ్రాహ్మ్యము హూర్త ప్రారంభముముహూర్తమున మాకును ఇతర పత్రికల కిన్నిటికిని గూడ నందజేసిరి. మా సోదరపత్రిక యగు హిందూపత్రిక కార్యాలయమువారు వెంటనే పెద్దసైన్స్ వాల్ పోస్టులను నగరమునం దంతటను గోడల కట్టించి విడివిగా ప్రకటన చేసిరి. తుణకిమున నీ శుభోదంతము నగరమునం దంతటను వ్యాపించి ఆబాలగోపాలము నానందాద్ధినోలలాడించినది. యవకు లక్ష్మణకోత్సాహభరితులై సరింతర జయజయధ్వానములతో దిగంతరాళమును నిబిడీకృతము గావించి శ్రవణానందము గావించిరి. ఉదయమున 9 గంటలకును ఉత్తాహ హర్షధ్వానములు వీనులవలె దొంగించుచుండెను. ఆంధ్రపత్రిక కాలయమువద్ద నీవార్తను వెద్ద నోటీసులపై వ్రాసి ప్రకటించితిమి

* * * * *

డైరెక్టరు ప్రకటనము

అననుభూతికా కాలశేష మంతయును రద్దు పఱుపబడెను - ఎట్టి పలతులను విధింపలేదు

“గాంధీమహాత్ముని పూనానగరమునందలి సాసూనువైద్యశాలనుండి సముద్రతీర ప్రాంతమునకు వెంటనే పంపవలెను. అచట కనీసపక్షము ఆఱునెలలకు తక్కువగాకుండ మహాత్ముడు స.పూర్ణాశ్రాంతిని గొనవలెను. దీర్ఘ కాలవిశ్రాంతి యత్యవసరము. ఆఱునెల లభ్యమకరిమాణము” అని వైద్య శాఖాధికారులు బొంబాయిదొరతనమువారికి తెలియజేసిరి గాన బొంబాయిదొరతనమువారు యిండియా దొరతనమువారి అనుమతితో ఎట్టిషరతులను కోరికుండ వెంటనే గాంధీమహాత్ముని వదిలివేయటకు నిశ్చయించిరి. మహాత్మునికి విధింపబడిన ఆఱునెలవత్సరముల కారాగృహవాసశిక్షలోను ఇదివఱ కనుభవింపబడిన కాలములను విగిలినకాలము నంతయు బొంబాయి దొరతనమువారు క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు 401 వ శెక్షను ప్రకారము రద్దుపఱచిరి. గాంధీమహాత్ముని విడుదలచేయటకు వెంటనే ఉత్తరువు పంపబడు నని బొంబాయిప్రభుత్వ ప్రచురణశాఖాధికారి నేడు (5-వ తేది) ప్రకటించెను (ఆ.ప్రె). నేడుదయమునకు 636 దినములు మహాత్ముడు కారాగృహమున గడిపెను.

* * * * *

విడుదల ఉత్తరువు

నేడుదయమున 7-55 నిమిషములకు మహాత్మునకు చేరెను

నిన్నరాత్రియే బొంబాయి నుండి పంపబడెను

“గాంధీమహాత్ముని ఎట్టిషరతులను కోరకుండ కారాగృహమునుండి వదిలబడెనది” అను నాజ్ఞాపత్రమును నిన్న 4 వ తేదీ రాత్రియే బొంబాయి గవర్నరు బొంబాయినుండి జారీచేసెను గాని ఆపత్రము నేడు (5వతేది) ఉదయము 7-55 నిమిషములకు పూనానగరమున మహాత్మునకు చేరినది.

“కొరచడిన శిక్షా కాలమునంతనుగూడ 401 వ శెక్షను ప్రకారము గవర్నరు రద్దుపరచెను. ఎట్టి షరతులను విధించలేదు.” అని గూడ అజ్ఞాపత్రముం దున్నది. పూర్తిగా ఆరోగ్యము కలుగువరకును సాసూనువైద్యశాలలోనే యుండవలెనని మహాత్ము డూహించుచున్నాడు. (ఆ.ప్రె).

పూనాలో విడుదలవార్త

నిన్నరాత్రియే తెలిసెనుగాని ఉద్యోగులవలన స్థిరపరుపబడలేదు

గాంధీమహాత్ముని విడుదల చేసి రనువార్త పూనానగర హనులకు నిన్నరాత్రియే తెలిసినదిగాని ఉద్యోగులు దానిని స్థిర పరుపలేదు. ప్రభుత్వమువారు పంపిన అజ్ఞాపత్రము నేడు (5 వ తేది) ఉదయమున క్లుప్తము పడెను గాని కోరినది. వారు గాంధీ గారిని సంతోషవార్త నెరిగించి ఆశ్చర్యముగా మహాత్ముని పట్టి పంపించిరి. చాలమంది మిత్రులును పాఠకులును వైద్యులును గుమిగూడియున్నారు. మాలానా మేఠల్ లీగారు నేడుదయము నకు సాసూను వైద్యశాలకు వచ్చిరి. (ఆ.ప్రె.)

* * * * *

చెన్నపురి న్యాయశాస్త్రకళాశాల

నేడుదయమున కళాశాలను రెండుగానే విద్యార్థులందఱును మహాత్ముని గాంధీకి జూరము అరచిరి. ఇదివీరుని ప్రధానోపాధ్యాయుడు డి.డి.గెను. గాంధీమహాత్ముని నేడు విడుదలచేసిరిని విద్యార్థులు తెలిసిరి. నేను ప్రభుత్వోద్యోగిని గాన కళాశాలను మాసితినిని బహిరంగముగా ప్రకటించుటకు గాని యిష్టమున్న వారు వెడలిపోవచ్చునని ప్రెస్ నోటు నుడిచెను. అంతట విద్యార్థు లందఱును వెడలిపోయిరి.

పచ్చప్పకళాశాల విద్యార్థి గృహము

ఈశుభవార్త నేడుదయమున 7 గంటలకు ఈగృహమునం దలి విద్యార్థులకు తెలిసినది. వారు వెంటనే మహాదాన దర్శితులై జయధ్వానములను ప్రార్థనను గావించిరి. నేడురాత్రి ఆసం దనూచకముగా విందుచేయుటకు నిశ్చయించిరి.

పచ్చప్పకళాశాల

పచ్చప్పకళాశాల ప్రాంతవిద్యార్థులు ప్రెస్ నోటు కడకేగి నేడు కళాశాలను మూయవలెనని కోరిరి. కళాశాల ప్రస్తుత విద్యార్థులు తరగతులలో జయధ్వానము లాసరించుచుండిరి. కళాశాలను మూయుటకుగూర్చి ఆలోచించి చెప్పెదనని ప్రెస్ నోటు నుడిచెను. విద్యార్థు లందఱును వెడలిపోయిరి.

త్రైస్తవకళాశాల ఆశ్రమములు

త్రైస్తవ కళాశాలలో విద్యార్థుల ఆశ్రమముల వారికి ఉదయము 6 గంటలకు హిందూపత్రికల నందించువారివలన నీశుభోదంతము తెలిసినది. వారందఱును వార్షధ్వనుల గావించిరి. గాంధీ మహాత్ముని వదిలిరిని వెద్దజుత్తురములతో వ్రాసిన ప్రకటన పత్రికలను నాలుగుప్రకటనల కిరి. నాలుగవకటముల వారును, ఆశ్రమపాలకుడగు హను గారి చెంత కేగిరి. వారి వార్త వినిచాల సంతసించిరి. కళాశాలను మూయవలెనని ప్రెస్ నోటుకు తెలిపారు చేసిరి. ఉపశ్వాసకులతో నాలోచించి తెలిపెదనని ప్రెస్ నోటు తెలిపెను. పిమ్మట విద్యార్థులందఱును కళాశాలకుపోయి జయధ్వానములాసరించిరి. ఆనంతరము ఆదర్శనుగారు ప్రార్థనమొనరించుచు, “ఓ సర్వేశ్వరా! కోట్లకొలదిమానవుల ప్రేమా రాధనలకు పాత్రుడైన మహాపురుషు డగు గాంధీమహాత్ముని రక్షించుమని నిన్ను ప్రార్థించుచున్నాము” అని వేడుకొనిరి.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

ఈశుభోదంతము ఉదయమున 5 గంటలకు కార్యాలయమునకు తెలిసినది. అసోసియేటెడ్ ప్రెసు రి.తిహార్తను చదివి వారానందముతో శ్రీరామనామ సంకీర్తనము గావించిరి. పిమ్మట వెద్దకాగితములపై వెద్దజుత్తురములతో విమోచన శుభవార్త శాంధ్యార్ధాగ్లామలతో వ్రాసి వీధిగోడల కట్టించిరి. స్వరజ్యధ్వనము నెత్తిరి. గాంధీమహాత్ముని పటమును పువ్వుమాలాలాకృతము గావించిరి. కార్యాలయోద్యోగులందఱు కథికోత్సాహమును వెల్లడించిరి. అధికసంఖ్యాకులగు వారు ప్రకటనపుటలను చదువుటకు గుంపులుగా చేరి ఆనందమును కల్గించిరి.

మహాత్ముని సందర్శనము

5 వ తేదీ మహాత్ముడు లేచి నిలచుటకు ప్రయత్నించెను గాని పిమ్మట మహాత్మునికి నీరసముగన కలదిమొక్కి కనులు

పచ్చులు గ్రమ్మెను. రేపు మరల ప్రయత్నించెద ననియు రేపు వాగుగా నిలవగలిగెద ననియు మహాత్ముడు నుడిచెను.

శ్రీయుతులు కాసి నాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, పండిత జనవరలాలు నె.హూ, సేతు ఓస్వామి సోధనీ, సేతుకులేష్, జే. కె. మెహతా, డాక్టరు హర్దికరు, జేశభక్త కొండ వేంకటప్పశ్యాపంతులు, కాకా కలెల్కర గార్లు బొంబాయి రాష్ట్రీయశ్రీమద్భవారగు శ్రీమతి కొండవను మహాత్ముని నందర్శించిరి. నాగేశ్వరరావుగారు నేడు చెన్నపురికి వచ్చినది.

* * * * *

లక్ష్మీకృతికా కార్యాలయము - మహాత్మా గాంధీ పటములు:--చెన్నపురిలోనున్న లక్ష్మీకృతికా కార్యాలయమువారు (ద్రవిడ పత్రిక) గాంధీ మహాత్ముని పటములను నేడు ప్రత్యేకముగా కర్ణులపై ముద్రించి ప్రచురించెట్టిరి. మా కార్యాలయమునకు రెండుకార్డులను పంపిరి.

* * * * *

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల నేడు మూయబడెను

గాంధీమహాత్ముని విడుదలచేసినందులకు సంతోష సూచనగా చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల నేడు మూయబడెనని కళాశాలాధికారులు మాకు వ్రాసిరి.

* * * * *

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ నేడు మూయబడెను

గాంధీ మహాత్ముని విడుదల చేసినందులకు సంతోష సూచనగా ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ కార్యాలయము ఫార్మకరీయను నేడు మూయబడెనని కార్యాలయాధికారులు మాకు వ్రాసిరి.

ఆ యాశలన్నియును శివాన్ని మై పోయను. భిల
ఫతువాద్దానము నెరవేర్చలేదు. పంజాబుదురంతులను అలక్ష
తేల్చి పేయటయేగాక అపరాధులను దండింపకపోవుట యటం
డ వారి నింకను ప్రభుత్వ పేవనుండి తొలగింపనేలేదు. వారిలో
మరికొందరికి హిందూదేశాదాయమునుండి సొం చెనులొచ్చుచున్నా
రు. వారిలో మరికొందరికి బహుమానములగూడవోసంగిరి. రాజ
కీయ సంస్కరణముల వలన నుద్యోగులనునను కొంచెమైన మూ
లేదు. సరిగదా భరతఖండము నింకను దాస్యనిష్ఠంభమున బం
ధించుటకును సంస్కరణములే వారికి సాధనము లయ్యెను. రాజకీ
యాధిక్ విషయములం దదివర కెన్నడును కలుగనంతటి అసహాయ
స్థితి బ్రిటిషు సంబంధ మేర్పడిన పిమ్మటనే కలిగిననునభిప్రాయ
ము నేనెంత ప్రయత్నించినను తొలగఁటలేదు. నిరాయుధముగ
చేయుబడిన భరతఖండము తన్ను తలపడవచ్చినవారిని సాయుధమై
మార్గొనవలె ననిన నిపుడు భరతఖండమునకు నిరోధకశక్తి లభ
మాత్రమును లేదు. అధినివేశములకుగలస్వాతంత్ర్యము భరతఖండ
మున లభించుటకు పెక్కు పురుషాంతరములు గడవవలెనని భార
తీయులలో విజ్ఞానిగవారో పలువురు తలంచునట్లు చేయునంత
పెచ్చుగా నీవరాక్షస ప్రబలియున్నది. దాండ్య మత్యధిక

మొదటనే కౌటములు కలిగినపుడు ప్రజలు తాముగా సహింప జాలని దుర్భేద కలిగినది. బ్రిటిషువారి దేశమునకు రాకపూర్వము కోట్లాదిది కుటుంబములవారు నూలువదుకుటను బట్టలేతను గృహపరిశ్రమగా నొనరించుచుండిరి. వ్యవసాయమున వారికి లభించు స్వల్పదాయమున కీవిధముగ గూడకొంత తోడుపడుచుండెను. భరతఖండవాసుల మనగడ కత్తవనరమగు నేతపరిశ్రమను నమ్మవలెనట్టి కఠినకారిత రాక్షసకృత్యములచే రూపుమాప ఆదాయమును నాశముచేసిరిని అంగ్లేయులు చెప్పినప్పటికంటె ముల వలననే స్పష్టమగుచున్నది. గ్రామములందు నివసించుచు కదుపునిండ నొక పూటయైన భుజింపనాధారము లేక నవయుచున్న సామాన్యప్రజలు క్రమముగ నెట్లు జీవచ్ఛవములై పోవుచున్నారో పట్టణవాసుల కేమియు తెలియదు. విదేశీయులగు ధనాన్వేషకులు పట్టణవాసులచే నేవచేయించుకొని వారికి స్వల్పముగ దళారీ నిచ్చుచున్నారు. ఆ విదేశీయుల అధికలాభమును గొంపోవుచున్నారు. ఆలాభమును యాదళారినిగూడ వారు గ్రామవాసులకు సామాన్యప్రజలవలనను రాబట్టుచున్నారు. ఈ సంగతిని గొంచెమైన గ్రహింపఁ పట్టణవాసు లాదిళారితో నామమాత్రముగ సౌఖ్యము ననుభవించుచు మురియుచున్నారు. సామాన్య ప్రజల విత్తము నీతిగా హరించుటచే యాదేశమున ప్రభుత్వముయొక్కపడుచున్నదను విషయమైన నీపట్టణవాసులు గ్రహింపలేదు.

మానవసంఘముపట్ల మహాపరాధము

గ్రామములో ప్రత్యక్షముగ కనబడునస్థిపంజరము తిచ్చు సాక్ష్యమును ఎట్టి లెక్కలను ఎట్టి యిందజాలమును ఎట్టితియ్యని మాటలను మరుగుపరుపజాలవు. చరిత్రయం దివి మానవసంఘము పట్ల జరుగుచున్న మహాపరాధము లన్నిటికిని తలదన్నిన మహాపరాధములు. ఇందులకు పట్టణవాసులును బ్రిటిషువారును బాధ్యులు. నిజముగ దైవమే యొకడున్నచో వారతనికు త్తరవాదులుకాక తర్జును. ఈ దేశమునకు వచ్చిన విదేశీయులకు ధన హస్తలే న్యాయశాస్త్రనిబంధనలు గూడ ననుకూలపడుచున్నవి. నేను నిష్పాక్షికముగ భంజాబు నైనికకాసన విచారణలను పరికింపగా 100 కి 95 మందికి విధింపబడిన శిక్షలు పూర్తిగా అన్యాయముని లేవినది. ఈ దేశమునందలి రాజకీయ నేరములలో నాకుచాల అనుభవము గలదు. శిక్షింపబడిన ప్రతి పనిమందిలోను 9 ఘంటికేవలను నిర్దోషులే. మార్పుదేశమునకై ప్రేమించుట యొక్కటియే మహాపరాధమని ఆపరాధము. పాశ్చాత్యుల సంబంధము గల శిక్షలలో నీదేశమునందలి న్యాయస్థానముల తీర్పులవలన 100 కి 99 సేసులలో దేశీయులక న్యాయము జరుగుచున్నది. ఎంతటియోక్తి యేమియును లేదు. అట్టి శిక్షలతో నేమాత్రమైన సంబంధమున్నచో నట్టి భారతీయులకందరికి నీ విషయము పూర్తిగా అనుభవములో నున్న సంగతియే. ఈరీతిగా విదేశీయు ధనహస్తలకనుకూలముగనే న్యాయనిబంధనలను బుద్ధిపూర్వకముగనో కాక నో పరిపాలించుచున్నారు.

మహాదురదృష్టము

ఇట్టి మహాపాతకమున తమకు సంబంధము కలదని దేశపరిపాలనమునకు బూనిన అంగ్లేయులను వారికి తోడ్పడుచున్న భారతీయులనుగూడ గ్రహింపవలెనట్లు మహాదురదృష్టము. ఈ పరిపాలనావిధానము ప్రపంచమునందంతటనుగూడ నుత్తమోత్తమమనియు దీనివలన భరతఖండమున కభివృద్ధి కడుమందముగ కలుగుచున్నను కలిగినంతవరకు సుస్థిరమనియు నిష్కలపటము నమ్ము నాంగ్లేయులను భారతీయులను పాలకవర్గమున పలువురు కలరనికూడ నే నెరుగుదును. ఒకపక్షమున, నూత్యమయ్య సుదర్శనుగ భయవశికరణవిధానమును సక్రమ పశుబల ప్రదర్శనమును కలదనియు రెండవపక్షమున ఆత్మరక్షణ ప్రతిభుటనకేర్తులు పూర్తిగ నశించి జేయబడుటవలన అపత్యమువారి పౌరుషసత్త్వములు పూర్తిగా రూపుమాలుటచే వారు కపటనటన మను దురభ్యాసము ప్రబలిత దనియు నీ యుద్వేగము లెరుగు. పరిపాలకుల అజ్ఞాన ఆశ్మరణసల కీకపటనటన మను భూరదురభ్యాసము మతంత తోడ్పడినది.

నిబంధనలలో మొదటిరకము

హిందూదేశ శిక్షాస్ఫుటిలోని రాజకీయనిబంధనలలో 124-వనిబంధన మొదటి రకమని చెప్పబడినది. ఇప్పుడు దాని క్రిందనే నానైన. కేసుచేసిరి. పౌరుల స్వాతంత్ర్యమును అడ్డవి వేయుట కేర్పరుపబడినది. అనురాగమును కలిగించుటయు సక్రమ మొనరించుటయునిబంధనలనసాధ్యముకాదు. ఒకనికొకరిపై గాని ఒకవస్తువుపై గాని అనురాగములేనపుడు దౌర్జన్యమును సంకల్పించుటయు దౌర్జన్యమును వ్యాపింప జేయుటయు, దౌర్జన్యభూనశితరులను పురికొల్పుటయు జరుగనంతకాలము అతడు తన నిరాగమును

పూర్తిగా మెల్లడించుటకు సర్వస్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండదగును. కాని నానైనను బాంకరుగారివైనను కేసు చేయబడిన నిబంధనప్రకారము అనురాగరాహిత్యమును వ్యాపింపజేయుటయే నేర మగుచున్నది. ఈనిబంధనక్రింద విచారింపబడిన కొన్ని కేసులను నేను పరిశీలించితిని. భారతీయులచే సత్యధికముగ ప్రేమింపబడిన దేశభక్తులు కొందఱానిబంధనక్రిందనే శిక్షింపబడిరి. నానైనగూడ నానిబంధనక్రిందనే కేసుచేయుట నాకొక గౌరవముగా నేను భావించుచున్నాను.

అనురాగరాహిత్య మొకసుగుణము

నాకనురాగము తొలగుటకు గల కారణములను చాల సంగ్రహముగ వివరించుటకు నేను ప్రయత్నించితిని. పరిపాలక వర్గమునందున్న ఏవ్యక్తివైనను నాకు ద్వేషములేదు. రాజపట్ల నసలేలేదు. ఇదివరకే ప్రభుత్వవిధానమునుచేయునంతటి మహాపరాధమును హిందూదేశముకు మొత్తముమీద నొనరించినట్టి ప్రభుత్వముపై ననురాగము లేకుండుటయే సుగుణమని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈప్రభుత్వము క్రిందవలె ముందెన్నడునుగూడ భారతీయు లింత హెచ్చుగా పౌరుల విహీనులు కాలేదు. అట్టి నమ్మకము నాకుండుటచే అట్టి ప్రభుత్వవిధానమును ప్రేమించుట పాతకమని నేను తలంచుచున్నాను. ఇప్పుడు నేరమునకు నిదర్శనములుగా చూపబడిన న్యాయములలోని విషయములను నేను వ్రాయగలుగుట అమూల్యగౌరవ మని నేను భావించుచున్నాను. అంగ్ల భారతదేశములు రెండును మెలంగుచున్న అక్రమవిధానము నుండి విముక్తము లగుటకు మార్గమును అసహాయోద్యమమువలన నేను చూపియుండుటచే నారెండు దేశములకును నేను మంచి సేవ చేసితినిని నేను భావించుచున్నాను.

అసహాయోద్యమము-ముఖ్యమగు విధి

ఉత్తమకార్యములకు తోడ్పడుటచే నీ దుష్కార్యములకు సహాయము చేయకుండుటగూడ మానవులకు ముఖ్యమగు విధియే. నేను నమ్ముచున్నానుగాని యితరవరకును దుష్కార్యముల నొనరించిన వారిపట్ల అసహాయోద్యమము బుద్ధిపూర్వకముగ దౌర్జన్యమే యొనరించినది. దౌర్జన్యముతోగూడిన అసహాయోద్యమమువలన దుష్కార్యములే హెచ్చుగను. దుష్కార్యముల కాధారము దౌర్జన్యమేగాన దౌర్జన్యమును పూర్తిగా పరిత్యజించినగాని దుష్కార్యములకు నిరాధారస్థితి కలుగదు. దుష్కార్యములకు సహకారులము. కాకుండుటవలన కలుగు ఫలితము ననుభవించుటకు బుద్ధిపూర్వకముగ సంసిద్ధుల మగుటయే దౌర్జన్యరాహిత్యమని ప్రహింపవలెనని నేను దేశీయులకు బోధింపగోరుచున్నాను.

మీరు అధికారిమగుకొత్తును వేయుడు లేనిచో

మీయుద్వేగములను వదలి వేయుడు

మీ న్యాయశాస్త్రప్రకారము బుద్ధిపూర్వకమగు నేరమనియు నాయభిప్రాయమునుబట్టి పౌరుని యుత్తమధర్మమనియు తోచుకార్యమును నేను చేసినందులకు నాకు వేయదగిన అధికతమ మగు శిక్షను జేయడవి మిమ్ములను కొరకు దానిని సంతోకుముగ ననుభవించుటకు సర్వసిద్ధముగ నున్నాను. న్యాయాధిపతియైన న్యాయసహాయులు (జడ్జి, అసెసరులు) నగు మీరు పరిపాలింప నెంచిన న్యాయనిబంధనము దోషమనియు నేను నిర్దోషి ననియు నమ్మినచో మీ యుద్వేగములకు రాజీనామాలు నిచ్చుటయు, లేదా ఆ నిబంధనయు, పరిపాలనా విధానమును మించినదియు దేశీయులకు లాభకరములనియు నా ప్రయత్నము ప్రబల మేలుకు భంగకరమనియు మీరు నమ్మినచో మిక్కిలి హెచ్చుగ శిక్షను నాకు వేయుటయు మీకు ముఖ్యకర్తవ్యమని విన్నవించుచున్నాను.

ఎం. కే. గాంధీ

మహాత్ముని కేసులో తీర్పు

నేరమ్యుచేసితినిని మీ రొప్పుకొనుటచే నాపని కొంత చులకబడినది. ఎట్టిశిక్ష మీకువిధించిన న్యాయముగనో నిర్ధారణ చేయుట యాదేశమునందు న్యాయాధిపతులుగ పనిచేయువారికి కలుగునట్టి చిక్కులలో నొక్కటి. వ్యక్తులయొక్క మహాత్వములో న్యాయనిబంధనల కేమియును పనిలేదు.

వ్యక్తిగౌరవాధికర్త

నేనిదివరకు విచారించినట్టి గాని యికముందు విచారింపగలుగునట్టి గాని కేసులలో నిందితులుగా నుండిన, నుండబోవు వారలలో నెవ్వరితోడను గూడ మిమ్ములను పోల్చుటకు మీరు లేదను విషయమును నేను గ్రహింపకుండజాలను. భరతఖండవాసులలో కొట్లాడి ప్రజలు మిమ్ములను మహాసాయకునిగను మహాదేశభక్తునిగను భావించుచున్నారని గూడ నేను గ్రహింపకుండజాలను. రాజకీయములందు మీతో నేకీభవింపజాలనివారు

గూడ మీరు మహాశయ్యలనియు మహాసభావులనియు మహాదారచరితు లనియు మాత్ర మంగీకరించుచునే యున్నారృ. మీవర్తనమునందొక్కభాగముతో మాత్రమే నాగు పనిగలదు. తక్కినవానిని నేను విమర్శింప నవసరములేదు.

న్యాయనిబంధనలకు లొంగి తీరవలెను

న్యాయనిబంధనలకు విధేయత చూపవలసిన మానవులలో నొక్కనిగానే నేను మిమ్ములకు భావించెదను. సామాన్యమానవునిద్వితీ గొప్ప నేరముగ, కనబడు నేరములు మీరు చేసినట్లు మీరే యొప్పుకొంటిరి. దౌర్జన్య మెంతమాత్రమును కూడదని మీరు నిరంతరమును బోధించుచున్న మాటయును దౌర్జన్యమును తొలగించుటకు మీరు పలుసారులు గట్టిప్రయత్నములు జేయుటయు నేను మరువజాలను గాని మీ రచలించితిని. రాజకీయ బోధనమును మీరు దేశీయుల కందరకును వివక్షితలేకుండ బోధించుచుండగ దౌర్జన్యము కలుగదని మీ రెట్లు నమ్ముగలిగితిరో గ్రహింపగలకై నాకు లేదు. మిమ్ములను ప్రభుత్వమువారు అరెస్టు చేయకుండుటకు వీలైనట్లు మీరు నడచుకొన నందులకు చింతింపనివారు హిందూదేశమున బహు కొద్దిమంది యుండురు. 12 సంవత్సరముల క్రితము జరిగిన యొక కేసులో నవలంబింపబడిన విధానమునే నేడుగూడ నేనవలంబించును. ఏలయిన దానికీని దీనికినిగూడ చాల పోలికకలదు.

ఉత్తమోపమానము

బాలగంగాధరతిలక్ గారి నైనిగూడ 124 ఏళ్లకుక్రిందనే చేయబడిన కేసుగూర్చియే నేనిప్పుడు ముచ్చటించితిని. ఆయనకు వేయబడినశిక్ష చివకు లేవినది. ఆరేండ్లు విడిచెదను. కాన మీకుగూడ తిలక్ గారికి వేయబడిన రీతి నే మూడు నేరములకు చెరి రెండేండ్లవంతున ఆరేండ్లు శిక్ష వేయుట అక్రమమని మీరు తలంచరనియు అట్లు ఆరేండ్లు విడిచెదనువేయుట నాధియనియు నేను తలంచుచున్నాను. ఇకముందీ దేశమున జరుగు రాజకీయ విషయములను బట్టి యాశిక్షను తగ్గించుటకు యిండియా దొర తనమువారికి అవకాశము కలుగు నెడల అందులకు నాకంటే హెచ్చుగా సంతోషించువా రెవ్వరునుండరని న్యాయాధిపతి తిర్పుచెప్పెను.

మహాత్ముడు మదనము లొనరించుట

న్యాయాధిపతి ! స్వర్గీయ లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ గారి విచారణను మీరుస్మరించి నన్ను గౌరవించుటచే నేనొక్కమాట చెప్పగోరుచున్నాను. అమహనీయుని పేరుతో నాకేరును చేర్చుట అత్యధికమగు గౌరవమును నాకు కలిగించుటయని నే నుహ్వింకుచున్నాను. శిక్షనుగూర్చి యంతకంటే తేలికశిక్ష నే న్యాయాధిపతియను విధింపదనియును విచారణయందు నాకు చూపబడిన మర్యాదకంటే హెచ్చుగానే నవేక్షింపలేదనియు నేను విన్నవించుచున్నానని మహాత్ముడు నుడిచెను.

తిరునల్వేలి

ఒక బందిపోటు

ఫిబ్రవరి, 2:— కొయిలోకట్టిక డ్డ ను కలుగ నులేయును. ఒకబంది పోటు నే ర ము రి పో ర్తు చే యబడినది. కలుగనలేయునట్ల నొక గ్రామములో ఒక భాగ్యవంతుని యింటికి కొందరు బందిపోటుగాండ్లు ఆయుధములతో వచ్చి విజయగల సామానుల వశీకరణల నెత్తుకొనిపోయిరి. ఇంటిలో నున్న వారను పొరుగువారను అడ్డగింపగా బందిపోటుగాండ్లు ఒకనిచేతి యింకొకనిని గాయపంచి పారిపోయిరి. గాయము తగిలినవారిని వైద్యులుగను తీసికొని పోగా అతడు అచ్చటనే చనిపోయెను. పోలీసువాడు దొంగలకై విచారిండు చున్నాడు.

ఒక మార్త

పాలంకోటవద్దగ నున్న మైలపట్లమను గ్రామములో ఒక గొల్లశ్రీ గడ్డి త్రవ్వితే పొట్టుకై పోయియున్నట్లును. అమె రాకల నీన సమయమునకు రాకపోవుటచే అమెమందుగలు బయలుదేరి నెల్లి మాడగా అమెకల యొకవోటును ముం యు ఒకవోటును కనిపెడెను. ఈసంగతి తెలుసే పోలీసువారికి చెప్పగా వారు విచారించుచున్నారు. ఈమార్తకు కారణభూతుడుగా ఒకనగనాతి చునున్నట్లు వానికుమార్తె సాక్ష్యముమీదనే అరెస్టుచేయబడెను.

వరద సహాయము

నూతనముగా కట్టిన వరదలసంబంధమున ఇండ్లుకొట్టికొని పోయిన తీడలు యిండ్లుకట్టుకొనుటకై వింగపట్టి జమిందారులు రు 1000 కలకును సప్లముచేయుటకు కాగ్లాన నునర్పెను. (ఆ. నె)

మహాత్మాగాంధీ సంగ్రహము
మహాత్మాగాంధీ సంగ్రహము

రై. హ. శ్రీనివాస శాస్త్రి గారి ప్రకటన

ఈ పుస్తకమును పరిశీలించి...

గాంధీ మహాత్మాగాంధీ సంగ్రహము...

డాక్టర్ బి. వి. గోకలేగారు నిన్ను సాయము...

కల్యాణం, ఫటకుగార్లు...

కాని లోగా, రోగియొక్క శరీరమును...

నేను గాంధీ గారిని ప్రవేశించిన...

గాంధీ సంగ్రహము...

ప్రస్తుత శరీరస్థితి విషయము...

అంగీకారము...

అంతట, డాక్టర్ ఫటకుగార్లు...

యే తన యభిప్రాయ మెక్కువ...

ఒంటరిగా నున్నప్పుడు...

శత్రుచిత్తు యొనర్చుచున్న...

“జైనులది విడిచిపెట్టుటకు...

శాసనసభలో తీర్మానములు...

వారి విడుదలకొరకు భారత...

ప్రజలకు సందేశము...

గాంధీ మహాత్మాగాంధీ సంగ్రహము

బొంబయినగరమునందు కాంగ్రెసు...

మే మిరువురమును చూడవచ్చిన...

నిద్రికి నిద్రవస్తున్నాను. ఫలహారము నయితే మందచందములను గనుబరచుచున్నది. చిన్నపిల్లల వలె చుచ్చాతో నొక ద్రాక్షపండును కమలా ఫలముతోన యందలి సొనలను తినుటయందు నయితే మహాత్ముని సహజనిగ్రహము గోచరం బగుచున్నది. మాకు దుర్బలదేహమునందు దివ్య తేజమును సందర్శించినపు డానందవిషాదములు గలిగినవి. ఆత్మసాక్షాత్కారమువలనను హృదయము గలిగినది. దుర్బలశరీరము విషాదమును గలుగజేసినది. మహాత్ముడు సహజమైన మందహాసముతో స్వాగతంబు మెసంగెను. శ్రీమతి కస్తూరి బాయమ్మగారు స్వాగతంబు నొసంగిరి.

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు మహాత్ముని యారోగ్యస్థితిని విచారించి. "నేను నేడే యితరుల సహాయముతోనైనను 10 గజములు నడవగలిగితిని. నేనారోగ్యమును బొందుచున్నాను. సౌఖ్యముగ నున్నాను." అని మహాత్ముడు చెప్పెను.

నేను బొంబయి క్రానికలు పత్రికయందు తమ 2ని ఆరోగ్యముకొరకు ఖండాలాకు మార్పుదు రని ప్రాసియున్నదని వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు సూచించిరి.

నిజములేని నీలివార్తలన్ని వెడలినను వెడల వచ్చు నభ్యంతరములేదని" మహాత్ముడు నవ్వుచు చెప్పెను.

గాంధీమహాత్ముడు బందరునందలి యాంధ్ర జాతీయకళాశాల స్థితిగతులను ప్రశ్నించిరి. అది బాగుగనున్నదని విని యానందించిరి. ఆంధ్రదేశము నందలి జాతీయవిద్యాలయములు పోషణ లేకను క్షీణించుచున్నవని విని విచారమును పొందిరి. దత్త మండలములందు తామబాధ విశేషముగనున్నదని విని విచారమును చెలిపిరి. నా గలా పురమునందు ఖద్దరు పనులు బాగుగ సాగుచున్నవని విని సంతసించిరి. దత్తమండలములందు తామదేశత సంచారము చేయుచున్నదని విని విచారమును చెలిపిరి. వెంకటప్పయ్యగారు ఖద్దరు బోర్డు వారు కంప్రఫర్డరు బోర్డునకు రూ 90,000 లవ్వు నిచ్చిన విషయమును తెలియజేసిరి. తామనివారణమునకు రాళ్లను పగులగొట్టు నేర్పాటును ఖద్దరు పరిశ్రమ ప్రచారావసరమును నేను సందర్శనకేమునను తెలిపితిని. ఈసంభాషణము సంతయును మహాత్ముడు వాదసహజమైన మందహాసముతో నాలకించెను. అనంతరము వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు సెలవును దీసికొనెడి సమయమునను గగ్గదస్వరముతో కంటినిటితో తిరిగి సందర్శన మెప్పుడు గలుగునో యని శంకించెను. మహాత్ముడు "ఎప్పుడు కావలసిన నపుడే గలుగును" అని బదులుచెప్పిరి. అనంతరము మేము మహాత్ముని కును కస్తూరి బాయమ్మ గారికిని కమస్కరించి వెడలి వచ్చితిమి. మహాత్ముని సందర్శించుటకు కంప్రాసు నల్లభభాయి పటేలు, జవాహర్లాలు, రాజగోపాలాచార్యులుగారు లు మొదలగువారు వేచియుండిరి. నేనును వెంకటప్పయ్యగారును వచ్చునపుడు మహాత్మునియనుచరులందు ముఖ్యులైన మధురాదాసుగారినిర్బంధ మంతకాల మోయని విచారమును సూచించిరి. నేను రెండు మూడుదినములలో నిర్బంధవిమోచనము గలుగునని చెప్పితిని. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును మధురాదాసుగారును ఇది యసంభవ మనియును రాజప్రతినిధిసంభాషణమునం దీ విషయప్రస్తావన లేదనియును వాదించిరి. రాజప్రతినిధిసంభాషణము నందీ విషయప్రస్తావన లేకపోవుటయే విమోచనమునకు శుభసూచనయని నాయభిప్రాయమును చెలిపితిని. నాయంతరంగమునకు మహాత్ముని విమోచ

నము నిశ్చయము గడెలిసియున్నదని విన్నవించితిని. అనంతరము నేను వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును మహాజనులనుండి సెలవును కైకొని రైలుస్టేషను చేరితిమి. సందర్శనకేమునను నిర్బంధితుడైన మహాత్ముడు వెంకటప్పయ్యగారితో "కావలసినపుడు చూడవచ్చును" అని చెప్పినమాటలు వెంకటప్పయ్యగారిని బాధించుచుండెను. కాని దైవము గాంధీమహాత్ముని నోటినుండి సత్యమునే పలికించెను. ఆదివారమునాడు పునహాయం దూ హించినవిషయము నేడు సత్యమై సకలజనులకును మహాదానందము గలుగజేయుచున్నది. మహాత్మునకు 6 సంవత్సరముల శిక్షను విధించిన న్యాయాధికారి సయితము కోరినకోరిక ఫలించినది. రౌ డేండ్లలో మహాత్మునకు విమోచనము గలుగుట భగవత్సంకల్పము. నేను భారతీయు లందరును స్వస్తివాచకములను జెప్పుచు భగవదారాధనమును జేయుచున్నాము. దైవవిలాసములు దురవగామాములు.

కా. నాగేశ్వర రావు.

మదరాసు శాసనసభ

శాసనసభ యాదయము 11 గంటలకు భోజనంబు బాటిలోని శాసనసభా మందిరమున సమావేశమయ్యెను. సభ్యులు చాల మంది హాజరైరి. సభ్యుల వెనుకటి స్థానములలో కొలదిగ కూర్చుండిన ముఖ్యమైన జేమిన ఇంతరియరు స్వరాజ్యపక్ష మవారితో కూర్చునియుండిన సి. గోపాలమిశ్రుగారు జాతీయ పక్షమువారితోపాటు జి. ఎం. నరసింహారావుగారి ప్రక్కన కూర్చుండిరి. ప్రేక్షకులగ్యాఠీలు చాలవరకును నిండి యుండిన.

భారత రాజ్యాంగమంత్రి కార్యాలయమునందు సభ్యులు ౫ నియమింపబడిన ౪౪. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు తమ అధ్యక్షస్థానమున కదిలిరి. ఆ స్థానమున జి. బి. ఎల్. డి. స్వామికణ్ణు పిల్లెగారు నియమింపబడిరి. పిల్లెగారు తమ ప్రారంభమున ప్రభుభక్తికమాణము కైగొని తమస్థానమున కూర్చుండిరి. అంతట ఇంగ్లెషునలిస్టుపక్షమున ప్రభుత్వమువారిచేయొ జరుగైన పి. హాన్స్లూగారు చీఫ్ ఎం జె సి యరు - ను, జి. ఆర్. వెంకటరావుకాస్త్రి గారును, గంబాంతుల పక్షమున ఈనాటికి ఎన్నుకొనబడిన శ్రీమంత్ కళిందాసు రాధోగారును ప్రభుభక్తి ప్రభాణముకైగొని కూర్చుండిరి.

నూతన అధ్యక్షుడు

గా. జి. బి. ఎల్. డి. స్వామికణ్ణుపిల్లెగారు అధ్యక్షత వహించగానే, సభ్యులు అనేకులు వార్తాధ్యక్షులు గావించిరి. శభాపాపకులు గా. ౪౪. భారత్స్ టాడ్వంటరు గారు స్వామికణ్ణు పిల్లెగారి సభించిరి. మీరు ఈ గొప్ప స్థానమునకై నియోజింపబడినందులకు, నేను శాసనసభపక్షమున విమర్శనసభించియుచున్నాను. మీరు పూర్వము ఈస్థానము నలంకరించియుండిన ౪౪. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు స్థానమున కదిలి సందర్భమున కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నేను ఉపపాదించిన తీర్మానమున, సభ్యులందరును తమ సభ్యులీ చూపిరి. ఆ యనకువలెనే మీరును, ఉత్సాహము, ఓర్పు, అడరణ, సమయస్ఫూర్తి గలవు. మీరు కామస్య సభయందు ౫౦ టులకంటి కూర్చుని అచ్చటికార్యక్రమములందయు ఓర్పుతో తిలకించి అనుభవమును సంపాదించిరి. పార్లమెంటుల కన్నిటికిని తల్లికంటి కను ఇగ్గిపు పార్లమెంటులకంటి మీరు శేర్షుకొనిన విషయములు మీ కెక్కువ యుపయోగకరముగనుండును. ప్రశ్నోత్తరములు జరుగునపుడు ఎక్కువ ఉత్సాహము ఉండవలసిని తిలకుదు మీయావమాన్యమునకూడ అధికముగనే జనుకునని నేను తలంచెదను. సభ్యులసౌకర్యములు, సభ్యులసౌకర్యము మీరు వెనుకటి అధ్యక్షునివలెనే కాపాడుకరని నేను విశ్వసించుచున్నాను. అధ్యక్షునిపదవిని ప్రతిష్ఠతో మీరు కాపాడుదురనియు నేను తలంచును. అధ్యక్షుని ప్రతిష్ఠయే, సభయొక్క ప్రతిష్ఠయే నగును. మీరు సభయందు ఉచితమైన యాచారములను, సాంప్రదాయములను ఏర్పరచెదదగుగాక. మీరు ఈస్థానమున కదిలితిమి మీరు ఈస్థానమున వెనుకటి అధ్యక్షుని

వలెనే కార్యములను నిర్వహించి, చక్కనిపునాది గావించుటకు తోడ్పడిరని తలంచు కొనుటకు నీలందునని నేను నమ్ముచున్నానని గా. టాడ్వంటరు గారు చెప్పిరి. (హృద్యమం)

గా. పానుగల్లు రాజుగారు గా. ౪౪. టాడ్వంటరు గారి అభిప్రాయములతో శక్తిభందిరి.

అపాజనను పక్షమునండి, డాక్టరు సి. పేక మొదలగువారు ఇటుల మాటలాడిరి. మీరీయ హాసభకు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడినందులకు నేను అభినందించుచున్నాను. మీ కన్నులు సమర్థులు మరియు కీసానమునకు దొరకరని గా నమ్మకము. తెనీడెస్సీ కళాశాలలో మీరు లాటికు ప్రొఫెసరు గనున్నప్పుడు టి. కుండియ నేను మిమ్మెరుగుదును. మీరు అనేకవిషయములలో పాండిత్యము గలవారు. ప్రభుత్వమున అనేక ఉద్యోగముల చేసినారు. పార్లమెంటులో విభాగమున ప్రత్యక్షము తెలిసికొనియు మిక్కిలియును భగవమును సంపాదించియున్నారు. మీ పూర్వము ఉండినవారివలెనే మీరు ఈసభసభ్యులను, సాంప్రదాయములను నిలువబెట్టెదరని తలంచుచున్నాను. గవర్నరుగారి అభిప్రాయము ఎట్లుండినను ప్రభుత్వసభ్యుల అభిప్రాయ మెట్లుండినను, కారి ఇస్తానీ వైముల కైతే తియిం దేక మీరు ప్యత్రాలోచన గలిగి సభ సభ్యులను కాపాడుచుండవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

శాసనసభ కార్యదర్శిగ నూతనముగ నియమింపబడిన ఆర్. వి. కృష్ణఅశ్వమెగారిని నేను అభినందించుచున్నాను. అయిన ఆయనకొంతమంది మిక్కిలి సమర్థులని డాక్టరు సేకే మొదలగువారు చెప్పిరి.

జాతీయపక్షమున రా. బి. ఆమరావర్తి కృష్ణారావు గారును కై అభిప్రాయములను బలపరచుచు, ఈ విధముగ చెప్పిరి. మన యధ్యక్షునితో గూడ స్వయముగ కలసి పనిచేయు అధికారములు వాదించెను. ఆయన మోజిల్లాబోర్డు కధ్యక్షుడుగ నుండినపుడు, నేను అయినతో కలసి పనిచేయుచుండిని. ఆయన ఎల్లప్పుడును ప్రజల యిష్టానుసార మే ప్రకరించుచుండెను. బోర్డులో ఒక్కసభ్యునికైనను అత్యవ్యవస్థలు అయిన ఎప్పుడును అధికారిమిచ్చియుండలేదు. ఆయన తన యాద్యోగకాలమున మిక్కిలియున్నతముగ ప్రకరించుచుండెను. మీరు ఎల్లప్పుడును సభ సాంప్రదాయములను, హక్కులను కాపాడుచుందురను నమ్మకము వాడు సంపూర్ణముగ గలదు. ఉద్యోగము మీరు నుగియునప్పటికి విమర్శనూర్చి ఇంకను ప్రశంసింపబడు మా కళాశాఖముల వెంకటాంబు నని కృష్ణారావు గారు చెప్పిరి.

గా. స్వామికణ్ణు పిల్లెగారు అంతట ప్రభుత్వ తర మిచ్చిరి. శభాపాపకులకు గా. ౪౪. భారత్స్ టాడ్వంటరు గారును గా. పానుగల్లు రాజుగారును డాక్టరు సి. సేకే మొదలగువారును నమ్మ నూర్చి తలకిన ప్రశంసావాక్యములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞతానూచక మందనములనర్పించుచున్నాను. ప్రస్తుతము నేను నాయభిప్రాయములను ఇంతిన్న తెలుపుటకు సాధ్యముగా కన్పడి. ఆయనను శాసనసభ్యుల సదభిప్రాయమును నేను మరుచుకాలను. శాసనసభా కార్యకర్తలగుడ డాక్టరు సేకే మొదలగువారు ప్రశంసించియుండిరి. కార్యదర్శి శాసనసభయందు మూలములకు విలులేదు గావున ఆయనపక్షమున గూడ మీరు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను.

ఈసమావేశము క్రమమైనదేనా?

ఈసమావేశము క్రమమైనదిగాదని ఎన్. సత్యమూర్తి గారు ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి. శాసనసభా నిబంధనల ప్రకారము శాసనసభా సమావేశకాల ప్రదేశములను నిర్ణయించుట గవర్నరునకు అధికారము గలదు. సమావేశమును ఆపుటల చేయుటకు, అధ్యక్షక స్థానమునందు కూర్చుని యందు అధ్యక్షునికి మాత్రమే అధికారము గలదు. అధ్యక్షునికి గూడ ఇతర కేరల అంతాధికారములేదు ఈసమావేశము గడవిన నెల 28 వ తేది సమావేశమగునని మాకు నోటిను పంపబడెను. కాని అనోటిను రద్దు చేయుచు మాకు మరల ఎట్టి నోటినును పంపలేదు. సభను పి. మారు జరుపుటకు గవర్నరున కధికారముగలదని మరలరద్దుచేయుట కెవరికినీలేదు. అధ్యుని కిగూడ, అధ్యక్షస్థానమున కూర్చున్నపుడు తప్పు, ఆ అధికారము లేదు. సభజరుగునని నోటినును బంపి అనోటినును రద్దుచేయుచు "వోక నోటినును కంపక సభకుటియు, సంస్కరణములు ప్రతేక నెట్టి కడవార జరుగుటకీటియే ప్రథమపర్యాప్త. ఈ సందర్భములలో నేను సారంభమైన సమావేశము సక్రమమైనది గాదని నేను తలంచుచున్నాను. మీరు ఆలోచించి ఈవిషయ మెంత దువు కొనగ వలెనని నేను కోరుచున్నానని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి. (రేవము)

స్థానికవార్తలు

బ్రిటీషు తూర్పు దీవుల నౌకాదళ వాయుకుడు యానెల 116 మదరాసుకు విచ్చేసిన నున్నాడు.

ధియలజకలుస్కూలు:—నేడు చెన్నపురి ధియలజకలుస్కూలు మూడివే బిడ్డలను, ప్రధానోపాధ్యాయుడు గాంధీమహాత్మునిగురించియు మహాత్ముని దేశసేవనుగురించియు సుపన్యసించెను.

దాత్రమండలముల త్రామము-వినతిప్రత మంగీ కరించుట

కర్నూలు అసంతృప్తరం బిల్లాల జైనుమను గూర్చి వివరింపఁజేయుట ఈ కేవల గ్రహించ గలగ్గురుగా రంగీకరించుట దెలియుచున్నది.

శిశుసంరక్షణసంఘము:—మదరాసు శిశుసంరక్షణసంఘము 16 వ వార్షికోత్సవము చేపట్టినందు సాయంకాలము పచ్చయప్పవారిలో 6 గంటల జరుగును.

గంపూరు ప్రభుత్వపాఠశాల ఛాతూర్ణములను బహిర్గత మొదలగుట జరుగును. ఈ పాఠశాలను డి. బి. పి. కరంకేశం నాయుడు, ఎ. సా. ఆర్. కృష్ణరావు భాగస్వామిగా నిర్వహింపబడుచున్నట్లు ప్రభుత్వము నభిప్రాయపడినది.

ఆగమనము:—సి. శివరావుగారు, ఎ. ఆర్. సేతు రత్నము అశ్వరథుగాను, రా. బి. పి. రామనాథులు, సి. వి. వెంకటరమణ అశ్వరథుగాను, సి. ఎం. శాంతాని సయంపాదులముగారు, ఎ. పుష్పలక్ష్మి, మహమ్మదు చిమ్మారు పాపాబాయిగారు, సామ్రాజ్య కానసభ్యులును నేటి ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

గర్. బెజామిను, పూర్ణుడు ఫిలిప్సు బాద్మిగాడను, కెప్టెను గ్రేవేగారును, గవర్నరుగారికి ఆతిథ్యముగా నేటి ఉదయం విచ్చేసిరి.

విదేశములందలి భారతీయులు - ఒక బహిరంగ సభ:—బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి యితర జాతులలో నున్న భారతీయుల కిట్టిని గూర్చి విచారించుటకు మదరాసు పురజనుల బహిరంగ సభ తిరిగిత్కడలి బీచిట్రెస్ రేవుపాఠశాలము 6వ తేదీ 5-30 X 0 2 గంటలు. బ్రిటీషు క్వాయానకు నూతనముగా భారతీయులను గొనిపోవుటకు గూర్చి ముఖ్యముగా చర్చ జరుగును. డి. బి. కేశవ విశ్వేశ్వర గారి నేతృత్వ నుండి కొన్ని భాగములు సభలో చదువబడును. చాలమంది నాయకులను, కానసభ్యులును ఉపన్యసించెదను. ఎల్లరు విచ్చే అప్రార్థించు.

ఇంగ్లీషునాటక ప్రదర్శనము:—మొన్నటిదినము వైస్రాయునువారిచే సౌందర్యమహాసభకు హాజరైనాటకము ఆంగ్లభాషయందు ప్రదర్శింపబడియె. ఈ రుతు ఒక కొత్త కొత్త పాత్రమును మిక్కిలి చక్కగా అభియంచెను. అభ్యుదయముగా నుండు ఆంగ్లమునందు హిందవుభాషలను నింతభాగము ఉచ్చరించుచు, ఈనాటకము నడిపించిన నైజమేశ్వరు వారియొక్క ప్రజ్ఞాకాండమే కాని అన్యముకాదు. అట్లు ఇంత ప్రదర్శన ఈనాటకము జరిగినదని తెలియపరచుటకు మొంతయు సంతసించుచు నున్నారము:—ఈ భాష్యకాచార్య.

నారోజీగోఖలేయూనియను, మంగంబాకము ఈ కార్మికసభ్యులు మహాత్ముని స్వర్ణరారోగ్యపాపికి ప్రార్థనలు జరిపిరి. మొన్నటిదినము వీరబీనములలో నాఖున దినపనుగుటచే ఉత్సాహము జేసిరి. ప్రాంతికాలమున భజనగీతలను బాడుచు ఉండెరి. 11X0.కు పేదలన్నరాసుగా గావించి, 300 లేక 400 మందికి సంక్రమిరముగా భోజనము వైట్టి. సాయం ప్రమా 4 X. కె. ఎ. గణేశగారి అధ్యక్షతన 6 వ బహిరంగసభ జరుగునందెను గాని, అధ్యక్షులను, కొందరు కాంగ్రెసుసభ్యులను 5X00 వరకు రాలేకపోవుటచే జరుగలేదు. భజన మూత్రము జరిగినది. ఏలమలై నాయకరుగారి నాయకత్వము కలనను, కాగ్నదర్శులయొనములను ఉత్సాహము జరుపడముగా జరిగినది.

ట్రామునాకరుల సభ:—తిరియెటేట మూలలో నున్న అధికారిసమూహమున మదరాసు ట్రామునాకరుల సభ జరిగెను. ఎ. శివరావులు చైర్మంగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఈ సభమునకు శివరావులు చైర్మంగారు అధ్యక్షులుగాను, సి. ఎల్. కామ్రై, ఎ.కె. శ్రీరాములుగారు కార్యదర్శులుగాను నెత్తొనబడిరి. శివరావులు చైర్మంగారు ట్రామునాకరుల అధికారులతో కలసి నాకరుల యజ్ఞులను తొలగించు సమావేశములందు సంగతినిగుట్టు అధికారియొక్క తీర్మానము ఆమోదించబడినది. మరియు చైర్మంగారు నిఖిలభారత కర్షకసంఘ సభకు అభ్యుదయముగా నెత్తొనబడిరి.

కరీస్వల్ప కమిషనునకు సమ్మెకట్టుట నివృత్తియొననమనియు, అట్లు సమ్మెకట్టుటకు పూర్వము విన్నపములన్నియు జేసికొని, కరీస్వల్పమువారి కేసువరచి, ప్రజలయందొకన గలుగజేయవలయుననియు చైర్మంగారు బోధజేసిరి.

ఉచిత పతనమందిరము

దేవరాజ మొదలి వీధిలో 77 నెంబ. గృహములందు ఉచిత పతనమందిరము స్థాపింపబడినది. అచట ఉచితముగా దినములు 1, 2 గంటలకాలము హిందీభాష నేర్పబడును చెన్నపురివాస్తవ్యులకు బాగుగా హిందీభాష నేర్పబడుచున్నందున ముఖ్యముగా నున్నది. ఈయనములందు బాలకులందు ఎల్లరు ప్రయత్నింపబడెను. ఇతరులు తిరుచెట్టివీధిలో 255 గృహములందు శ్రీకృష్ణ చంద్రవర్మగారు హిందీ నేర్పుకొనవలయువారికి దినమున కొకగంట హాజరు జేసియున్నారని ఇప్పుడు దేవరాజ మొదలి వీధిలో గూడ నొకతరగతి నేర్పుచున్నారని. ఈయనకాళమున పోగొట్టుకొనక యువకుల లెల్లరు పోయి నేర్పుకొనవలసి నమ్ముచున్నాము. మున్నందు హిందీభాషయే రాజకీయభాషగా మాలి అంగీకరింపబడునెను చెప్పబడెను ఏమయినది జరుగును.

తిరువలి క్షే. ఆన్నదానసమాజము:—ఈ సమాజమువారి యాచార్యులు క్షి. ద యాదినరేరిని అన్నదానములు జరిగినవి:—

డి.బి. 22, వ తేదీన రంగస్వామిసామిశకు, పచ్చయప్ప అన్నసాగర్లు 25 పేదలకు, 23 వ తేదీన మాజమునరు 50 పేదలకు, 24 వ తేదీన డా. దేవాజీరావుగారు 25 మందికి కొద్ది కొద్దిస్వామి చెట్టగారు 25 మందికి, అప్పాస్వామిచెట్టగారు 20 పేదలకు, 25 వ తేదీన ఆర్. శంభుమూల సోనియనాడు 100 మందికి 28 వ తేదీన డా. నారాయణస్వామి, నారత్తి పుగార్లు 25 పేదలకు; ఎం. ఓ. పార్థసారధి అశ్వరథుగారు 25 మందికి, 29 వ తేదీన, రా. పా., రామారావు సింగుగారు 25 మందికి 30 వ తేదీన ఎ. జమునాబాయి 50 మందికి, స్వామిక్ష్మణ్ణస్వామిగారు 25 మంది పేదలకు, డా. 1 వ తేదీన ఎం. ఓ. పార్థసారధి అశ్వరథుగారు 65 పేదలకు, 3 వ తేదీన సరిసింగ చెట్టగారు 50 మంది పేదలకు, 4 వ తేదీన డి. ఆర్ కృష్ణస్వామి వల్లేగారు, 15 పేదలకు, ఎ. గోవింద రాజుమదర్లగారు 25 మందికి, 5 వ తేదీన డి. వి. రామ పున్న చెట్టగారు 100 మంది పేదలకు, 7 వ తేదీన ఎ. కుప్పాస్వామిచెట్టగారు 25 మంది పేదలకు, 8 వ తేదీన డా. దేవాజీరావుగారు 25 మంది పేదలకు, 9 వ తేదీన అమయ్యుకుసోనియన 25 మందికి, 10 వ తేదీన సి. నరేచెట్టగారు 50 మంది పేదలకు, 11 వ తేదీన నడిచెట్టగారు 50 మందికి, ఎం. కె. చెంగల్ప రావు నాయకరుగారు 25 మందికి అన్నదానముజేసిరి.

స్వరాజ్యపార్టీసభ:—8 వ తేదీన జరిగిన ఆంధ్ర వివిధవాడు స్వరాజ్యపక్షములసభలో యాదినరేరి తీర్మానము లామోదించబడినవి:—ఆంధ్ర వివిధవాడు స్వరాజ్యపక్షముల రెండుగంటల జరిగిన యాసభలో కానసభ్యులుగా నున్న స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల దండెనిగూర్చి కొన్నివిషయాలను యేర్పరచిరి.

వీటిని కానసభ్యులుగానున్న స్వరాజ్యసభ్యులు ప్రత్యేకముగా నేడొకసభకు గావించి చర్చించెదను. రేపుప్రత్యేకము ప్రకటింపబడు.

జిల్లాలో స్వరాజ్యపక్షముగూర్చి వేదవీధిలములలో ప్రచారము జేయుటకును, స్థానికసంఘములందును, మునిసిపల సంఘములందును స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు యెన్నుకొనబడునట్లును, మిగిలిన కాంగ్రెసుసంఘమువారి అనుభవించిన ఆగమ్యలోకాగమ్యుల గూర్చిరేమన సభాస్థానముల నాగమించుట

కు ప్రయత్నించుటకును యాదినరేరిని ఉపసంఘముగా నియమించిరి. శ్రీ. వి. రామదాసుగారు, ఎ. రంగస్వామి అశ్వరథుగారు, వి. వెంకటేశ్వరులుగారు, వి. ఎల్. కామ్రైగారు, డి. రంగస్వామిగారు, సి. వెంకటరావుగారు, ఎ. ఆర్. దొరస్వామి అశ్వరథుగారు, డి. వి. గోపాలస్వామి మదలియూరుగారు యె. రామరావుగారు ఎస్. సత్యమూర్తిగారు (కన్వీనరు), స్వరాజ్య వాదుల కార్యక్రమమును డిల్లీ, వైటుచోలు ప్రభుత్వమువారు నిరసించుటకు గూర్చి విచారించుటకు అసతికాలములో కొక బహిరంగసభ జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. ఈవిషయమున మదరాసు మహాదేవసభవారి సహాయము గోరబడును.

విశేషములహిమగ్రహము గూర్చి బహిష్కరణ సంఘమువారి సేవనవేదనను దేశభావలతోను, ఆంగ్లమున ముద్రించి పంచివెట్టి ప్రచారము జేయుటకు గూడ తీర్మానించిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తి, కార్యదర్శి, గుబ్బి నాటకసంఘము - సతారము:—

మైసూరునుండివచ్చిన గుబ్బి నాటకసంఘమువారు గుబ్బి నాటక శ్రీ. డి. శేషగిరి అశ్వరథుగారి అధ్యక్షతన వలసపాటయేటకు వచ్చి “నాగమూర్తి” నాటకమును బృ. రి. ప్రదర్శించుటకు ముగిసెను. వలసపాటనుండి వచ్చి కర్నూలులో విశేషకరములగు వివిధ నాటకములను ప్రదర్శించి చెన్నపరరాస్తవ్యులకు నయా సందర్శనకొనుటకు దను విషయములను వివరించెను.

కాని, మొన్న ప్రదర్శించిన నాటకమునం దొక విశేషముకలదు. విశేషకరములగు వీరన్నగారు తరచుగా కన్యాయందుకచే చూడరులు విమోచనములతోక, కడుపులుకేత బిట్టి, అపుకేతకన్యాయ అనందభరితులై, వీరన్నగారుభరించిన వివిధ పాత్రలను, వైశ్య, కేసరి, నేమి, వోగ, వివేకమున నేమి, మహమ్మదీయ సిపాయివేషమునకేమి, ఒక కానికాటి తీసిపోవడమునట్లు నిజమైన వైశ్యుడు, వోగడు మనయెడుటలంకరేమో చని మాపటలను భ్రమింపజేయునట్లు అభినయించిరి. మదరాసు తెలుగుకోమటలకు ఉచ్చాణగిరి, వైశ్యములకు భార్యతో సరసలలాపములాకుట, కర్నూరువారులందు యితరలను మోచుచున్నట్లు చూచుట, పారాబ్రహ్మసూరిగాని, కత్తిగాని తాదాకర్మకు భిక్షు పిరికిరము. అధికారము, రాజ్యము లలిపించి లాగసాటి కృతక రత్నరీతిగా వేరిపోయెటకు మున్నుచును చాలకర్మకు జూపిరి. వోగని పాత్ర భరించినపుడు “సతారము” యను నాటకము భార్యను, మనవి చెన్నకన్న అంతిపురము నుండి తీసికొని బోవుంపుడు అనునాటకము చువతూర ప్రకర్యము యితరల కలకాననిగారు మునియు యెంత గడవొంగకై నను అంగీకరింపజేయు ప్రాకార్యము మొదలగును భీతి యించుకై న యుండవలసినది విషయమున, సమూహమునకు దైవ ప్రార్థనలూ న యుట, మొక్కకొనుట వలన గనుపరచిరి. ఇట్టి చువతూర, వోగ్యంనోవిదర్శకులకు వీరన్నగారికి, శ్రీ సంబుధ మొదలియారుగారు, దక్షిణహిందూజేత నాటకమును “భార్య భాగ్యము, (అమెరికను చోక్లెట్ (చెడ్డ) గాను బిరుదునుచ్చి బాగుగ అభినయించిరి.

జి. మిగిలిన పాత్రలలో నెక్కువ భాగము “సతారము” ఈనాటకము భరించినవాడు అను పాత్రలో తగిన న్యాయమునానిని జైపురచును. మనవి “సతారము” సంచరించుచున్నపుడు, తానుకన్యాయున్నట్లు అభినయించుటకు సంగతి చెప్పుచు మునియందెనను యెగుటిలరి “సతారము” మాత్రము జబాబుచెప్పుచు బాగుగ నీ ప్రకర్తించిరి.

నాటకమున మొత్తము 5 వార్డులు నాటకము నేరుగా జెప్పవలసినది. మైసూరు మహానాటక హామీకాండము స్వహామీకెరలు దుస్తుల మనముననుకరించెను. ఆందుకు తగినట్లుగా శ్రీశేషగారుల నేతమంది గలగుటచే నాటక సంఘమునకు దండెనిగ ముఖ్యులగుటకు వీరికేరెను.

ఈ సంఘమువారు 5 వ తేదీ కానసభ్యుల గౌరవాధి “వీరదాసు” నాటకమును ప్రదర్శించెదను. జి. వెం. కె.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—వి.బి. 2 వ తేదీతో ఆతతయ్యే వారమునందు మరణముఖ్య సా.నకు వెయ్యి మందికి, 41. 2 చొక్కన నుండెను. ఆతతకు ముందువారము 48. 4 చొక్క నుండెను. 6 గురుకు లెలరావచ్చి యిరువురు మరణించిరి. 6 గురుకు స్థానికము కలిగి అందరికి నిమ్మలిం చెను 35 బయ యితర జ్వరముల ముఖ్యులు కిందిచేడు యావారమునందు 48. 3 చొక్క నుండెను.

రంగాచారిగారు, సెలెక్టెడ్ మిటీవారు ఈ బిల్లులోని
నూతనము, వివరములను గూడ నిచారించుటలెవని నవరణ నుప

పొడిచెను.

సెలెక్టమిటీవారు, బిల్లులోని మూలమున చచ్చుచుట క్రమవికల్పమున అధ్యక్షుడైనను.

ప్రజల యభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు గాను బిల్లుకు ప్రకటింపవలెనను సవరణ పీఠిపోయెను. సెలెక్టమిటీని నియమింపవలెనను సవరణ అంగీకరింపబడెను.

ప్రతిపక్షము సవరణ చట్టము

తరువాత రిపోర్ట్, ప్రతిపక్షము సవరణ చట్టము ఎట్టివర్షయను లేకయే అంగీకరింపబడెను.

ప్రాంజింగు కమిటీలకు ఎన్నికలు

జేషియాంగు సభ్యుని ప్రతిపాదనపై, దేశీయ, వాణిజ్య, విద్యా, పారిశ్రామిక శాఖల స్థాయిసంఘముల నెన్నుకొనుటకు సభవారి రంగీకరించిరి. మొదటి రెండుకమిటీలకు 11 వ తేదీన మిగిలిన రెండుసంఘములకు 18 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుగును.

డిప్యూటీ అధ్యక్షుని వదలి

రంగాచారిగారి నెన్నుకొనబడుట

తరువాత డిప్యూటీ అధ్యక్షుని వదలి ఎన్నికలు జరిగెను. రంగాచారిగారి త్వరిత క సంఖ్యా లక్ష్యే డిప్యూటీ అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను. రంగాచారిగారికి 16 సభ్యులును, వారి ప్రత్యర్థికి 16 సభ్యులును వచ్చెను. ఎన్నికల ఫలితము ప్రకటింపగానే, సభవారి అధ్యక్షుడు గారనిని గౌరవించి, విశ్వాసమును గన్పరిచిరి అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను నూతనముగ డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిన యారని కంటే, ప్రాతశాసనసభయందు, ఆ సభయొక్క గౌరవమును సాంప్రదాయములను అధికముగ నిలబెట్టెననారు లేరు.

రంగాచారిగారు ప్రత్యక్షతరమొసగు సభవారు తనకొనర్చిన గౌరవమును కృతజ్ఞతను జూపెను. తనకు పాఠ్యమైనంత బాగుగా తనకార్యమును నిర్వహించెదననియు సభవారు తనకార్యనిర్వాహణను సేదల సంతృప్తి లయ్యెదనని ఆశించుచుంటి ననియు నుడివెను.

స్వరాజ్యపక్షమువారి యెన్నికలలో పాల్గొనలేదు.

అంతటితో సభముగిసెను. తిరిగి రేపు సమావేశముగిసెను. అప్పుడు సంస్కరణలయభివృద్ధిని గురించియు, గాంధీగారివిడుదలను గురించియు చర్చజరుగును.

రంగాచారిగారి తీర్మానములనివారమువరకు

నిలువబడుట

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 4:— సంస్కరణల యభివృద్ధిని గోరుచు రంగాచారిగారు ప్రతిపాదించు తీర్మానము వేరేచర్చకురావలసి యున్నను, రేపాతీర్మాన ముగిపాడింబడదనయు, ఈవారము లో ముగియబడినందుకే దీని ముగింపుపొనెనయ్యెను. అసభ్యులును, నిన్ను శాసనసభ్యులకభిలో గావింపబడిన తీర్మానముల కి నంటి తీర్మానము అవపాదించ బడుననియు, సవరణల విషయము నవసంపాదించుకొనబడు ననియు తెలియుచున్నది. ఇంకను ఏమియు నిశ్చయింపబడలేదు.

ఫిల్లీ ఫిబ్రవరి 5:— రంగాచారిగారి తీర్మానముపైని చర్చ 16 వ తేదీకి ముగియబడెను. అందుచే గాంధీగారి విడుదల తీర్మానము రేపు చర్చకు వచ్చును. (ఆ. ప్రె)

స్టేటు కౌన్సిలు

18 తేదీనచర్చింపబడు తీర్మానములు

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 2:— స్టేటు కౌన్సిలునందు 12-వ తేదీన 8 తీర్మానములు చర్చింపబడుటలు జూలటునందు నిర్ణయింపబడెను. అట వీ శాఖ

ఇంజనీరింగు సర్వీసులోవలెనో, అంటిశాఖయందు గూడ కాష్టీయ పాత్రాభ్యుత్థులను కలపవలయునని నెత్తాగారు మొట్టమొదట ప్రతిపాదించెదరు.

ప్రావిడెంటు ఫండుపద్ధతి

ప్రభుత్వమువారు, గజెట్డ్ పాస్ గెజెటుకు ఆధికారుల సందర్శనమున, కేంద్ర కాష్టీయ ప్రభుత్వములలో పెన్షనుపద్ధతికి బదులు ప్రావిడెంటు ఫండుపద్ధతి నవలంబింపవలెనని నేనమూర్తి గారు ప్రతిపాదించెదరు.

పనిలేనివారి సమస్య

భారతదేశమున పనిలేనివారి సమస్యను నివారించు పద్ధతులను గురించి కె.వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. దెలియుచున్నది.

ప్రతీకారచట్టము

గత శాసనసభా సమావేశమునందు అంగీకరింపబడిన చట్టము గౌరవగారి ప్రదీకార చట్టమును స్టేటు కౌన్సిలువారు ప్రకటనని ప్రతిపాదించెను. (ఆ. ప్రె)

శాసనసభ్యుల సభ

రాజకీయభయిదీలను ఎట్టివరతులు

లేకుండవెంటనే వదలవలెను

తీర్మానముల వివరములు

భారతశాసనసభ్యుల సభవారు ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమైరి. చిత్తరంజన దాసుగారి రథ్యక్షతరహించిరి. నిన్నటికంటే నీదినమున తక్కువమంది. హాజరైరి. గౌ. కాష్ట్రీ, సర్. పురుషోత్తమధాను ధామూనదాసు, రంగాచారిగారు హాజరుగాలేదు. తగిన ప్రకారం వారావంతు నొడగూర్చుటకుగాను ఈక్రింది సూచనల వెంటనే ఆచరణలో పెట్టవలెనని తీర్మానంపబడెను.

(1) గాంధీగారి నెట్టివరతులను గోరకయే, వెంటనే వదలివే జవలెను.

(2) భారతదేశమున రాజకీయకారణముచే శిక్షింపబడిన జైయ్యు, విచారణయందుజైయ్యు ప్రవాసము నుండి చుట్టడింబడియు అందరిని, ఎట్టివరతులను గోరకయే వెంటనే వదలి పెట్టవలయును. రాండుటేబిలు సమావేశము జరుగుచున్న కాలమున విశ్వాభిశాసనములను, ఉత్తరపుటను నిలపి యుంచవలె ను అని భారతప్రభుత్వమువారిని వెంటనే గోరవలెను. అను తీర్మాన మొనర్చబడెను.

రె.డవటీర్మానము

రాండుటేబిలు సమావేశమువారి సూచనలను నూతనముగ శిర్పరపబడు శాసనసభ వారి యెడనుంచి, వారంగీకరించి కరణవారి వానిని శాసనముగ నొనర్చుటకు గాను, పార్లమెంటు వారికి నివేదింపవలెనని రెండవతీర్మానము గోరుచుండెను. కొత్తశాసనసభ ప్రాతశాసనసభ వలెనే ఎన్నుకొనబడును అని యొకరు ప్రశ్నించెరు.

ఆ విషయములకు, సమావేశమువారు నిర్ణయించెదరని దాసుగారు నుడిచిరి. ప్రభుత్వము ప్రతిపాదించు పరిణామము నొక యుటయే ప్రస్తుత విషయము.

జాతీయశోక్తల పక్షముపై భారత శాసనసభ్యుల సంకీర్ణముల జేయుచుటకును వానిని ప్రభుత్వము వారికందజేయుటకును, వివిధరాష్ట్రములనుండి ఇంకను సంకీర్ణముల సుపాదించుటకును ఒక యువసంఘ మేర్పరపబడెను. (ఆ. ప్రె)

(నిట్టి తరువాయ)

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

మిశ్రవాపక్షమున శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు, అధినివేళ పరిపాలనమును గోరుట కెట్టియభ్యుత్థియనులేదని నుడివెను. సంపూర్ణరాజ్యమున పరిపాలనముగౌర కిదివరకే గోరవలసినది కాని మునుపెంటనే సంపూర్ణ రాజ్యతాయుత పరిపాలనమును గోరునెదల నైకనాకా విజేతాంగ రాజకీయ శాఖలకు మనము కొంతకాలము వేచియుండవలెను. ప్రభుత్వము వారికెంత ఇష్టమైనను ఈశాఖలను వెంటనే ప్రజలయధి పక్షమునకు మార్చవలెను.

అధ్యక్ష:—సంపూర్ణరాజ్యతాయుత ప్రభుత్వ వివరముల నిర్ణయించు పని రాండుటేబిలు సమావేశమువారికి వదలివే జవలెను.

కాష్ట్రీగారు:—అయితే నేనిందుకు పూర్తిగాసంగీకరించెదను.

తీర్మానము

కొంత చర్చజరిగెనంతవారే ఈక్రింది తీర్మానమును గావింపబడిన. “భారత దేశమున సంపూర్ణ రాజ్యతాయుత పరిపాలనను నెలకొల్పుటకు వెంటనే చర్యదీనినీవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరవలెనని ఈ సభవారిభిప్రాయము న్నారు.

జిన్నాగారు ప్రతిపాదించుట

జిన్నాగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. కల్యాణ గారు బలవతిరి. రంగాచారిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, తనతీర్మానము ఇందలి విషయములనే వివరముగ తెలుపుచున్నదనియు, తనతీర్మానము, భారతప్రభుత్వశాసనమును సంస్కరించి భారతదేశమున కధినివేళ పరిపాలనాస్థానము నొసగవలెననియు కాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నొసగవలెననియు గోరుచున్నదనియు సంస్కరణల రూపమును నిర్ణయించుట రాండుటేబిలు కాష్ట్రీయకాష్ట్రీ వదలివేయవలెననియు తన తీర్మానము గోరుచున్నదని రంగాచారిగారు నుడిచిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు? తనకు కొన్ని విషయములందు ప్రత్యేకాభిప్రాయములుగలవనియు, వీలగుచో వానిని రాండుటేబిలు సమావేశమున గాని సంఘమునందు గాని తెలిపెదననియు నుడివెను.

లాల్ బజర్ తిరాయిగారు, జిన్నాగారిచే నవపాదించబడిన ప్రతిపాదనము, శాసనసభలో రంగాచారిగారి తీర్మానమును బలపరచుచున్నదని నుడివెను.

తీర్మానమును వోటునకుపెట్టగా అంగీకరింపబడిన.

ఈసభవారు, కరండికరుగారిచే నుపపాదించబడి హరికంధ విష్ణుదాసుగారిచే బలపరపబడిన ఈక్రింది తీర్మానమును ఎట్టి చర్చయు లేకయే అంగీకరించిరి.

“సంపూర్ణరాజ్యతాయుత పరిపాలనమును స్థాపించుటకు గాను అవసరమగు కార్యముల నిర్ణయించి సూచించుటకు గాను వివిధసంఘముల ప్రతినిధులుగల ఒక సంఘమును గాని రాండుటేబిలుసమావేశమునగాని ఏకగ్రుంపరలెనని ఈసభవారి తీర్మానించుచున్నారు.

సభయంతట ముగిసెను. తిరిగి రేపుచర్చాన్నముసమావేశముగిసెను. అప్పుడు, జాతీయశోక్తలను ప్రతిపాదించుభయము నిర్ణయించుటకును గురించి చర్చజరుగును.

* * * * *

శాసనసభ్యుల ఉపసంఘము

అధినివేళ స్వపరిపాలనాస్థానమునుగురించి రంగాచారిగారి తీర్మానమునకు తగిన సవరణ నుపపాదించుటకుగాను స్వరాజ్య పక్షము తరపున ముగ్గురు ప్రతినిధులును, ఇతర సభ్యుల పక్షమున ముగ్గురు ప్రతినిధులును గలనీ ఒకసంఘముగానూడి, చర్చించుచుండిరి. స్వరాజ్యపక్షమున, పండిర మోలాలా లు నె హూర్, వి.జె. పటేలు, ఎన్. పీ. కల్యాణగార్లును, ఇతర సభ్యుల తరపున రంగాచారిగారును, కరి పురషోత్తమదాసు ధామూనదాసు ఎం. ఎ. జి. గార్లును ఆసంఘమునందు సభ్యులుగ నుండిరి. ఈదినము శాసన సభ్యులసమావేశమున గావింపబడిన రెండు తీర్మానముల వివరమునుగూడ నిసంఘము వారు చర్చించెదరు. (ఆ. ప్రె)

స్వరాజ్యపక్ష మంతరించునా?

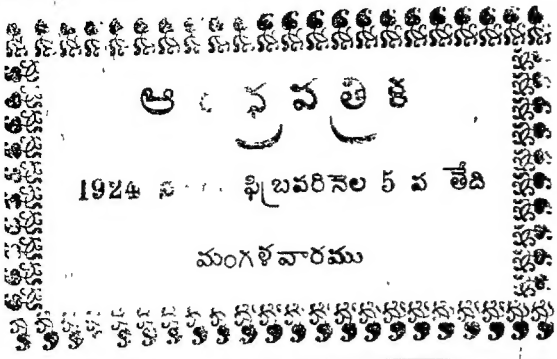
నూతనపక్ష నిర్మాణము

ఫిల్లీ జన 4:—స్వరాజ్యపక్షమువారును స్వరాజ్యపక్షేతరులును గలనీ శాసనసభయందు దళింసంఖ్యాకముగు నొకపక్షమునే గుర్తుచుటకు శాసనసభ్యులు ప్రతినిధులు నొనర్చుచున్నారు. నేనవలెనుపక్షముని ఈ నూతనపక్షమునకు చేరుపెట్టుకొనవచ్చును. ఈపక్షమువారి కార్యక్రమమునందు భారతదేశమున రాజ్యతాయుతపరిపాలన స్థాపనకొరకు సూచనల నొనర్చుటకు మార్చి 1 వారములోగా నో. రాండుటేబిలుసమావేశమునగాని సంఘమునగాని యేర్పరపవలెనని గోరవలెననియు, ప్రభుత్వమువారు తగుఅంగీకారమును నొనర్పయెదల ఆదామర్యయట్టికను గ్రాంట్లు నిరాకరింపవలెననియు శిర్పరచుకొనెదరు. కొందరులిబరలు అను, ఇండియెండ్రిట్లు ఇంకనుఎత్తుకరకరధి అనగా దాదాపు అరుణలు నొసగవలెనని గోరుచున్నారు. ఇంతకు మును 58 సభ్యుల తీర్మానమునంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. 72 గురు సభ్యులున్నచో నీపక్ష మత్యధికసంఖ్యాక పక్షముగా గలను.

యిస్సాల్ వెన్ సీ ఆఫ్

బి. చెంచురామయ్య

వదరాను ఆఫీషియల్ అనైస్ట్రక్చర్ మేరకున్న ఆద మువదారుడగు రాజశ్రీ కమపర్తి దక్షిణామూర్తి సమ్మతిమున 1924 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 9 వ తేదీ కేవలము ప్రాత్య కాలము 8 ఘంటలకు బిటగుంట రయల్ వేస్టేషనుగడ్డ మెసర్సు డౌడన్ కంపెనీవారు (1) నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టుయలకా కావలి కబ్ డిస్ట్రిక్టులోచేసిన చావుదల గ్రామములో కొరుమెట్టలో నుమారు 28 యెకరలు 49 సెంటులూములను (2) కావలి కబ్ డిస్ట్రిక్టులోచేసిన బోగవోమునర నాగలకరము గ్రామములో యిశాం మాగాణిలో నుమారు 47.2 యెకరముల భూములను (3) బోగవోము గ్రామంలో నుమారు 19.68 యెకరముల భూములను ఏలము వేయుదురు. విశదమైన క్యాటలాగులు కొరువారు వదరాను నుంతురామకెట్టిపి 21 నెంబరు వైరిలాసమునకు వాని తెలిసికొనవచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5 వ తేది

మంగళవారము

మహాత్ముని విడుదల

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గాంధీ మహాత్ముని విడుదల జేసిరిని ప్రచురించుటకు మిగుల ఆనందభరితులమయ్యిమి. మహాత్ముడు కనుకీపక, భారతవర్ష మీ రెండు సంస్కరిములనుండియు బడుచున్న పరితాపము నకు మితిలేకయున్నది. తమను నిర్బంధించి రని మహాత్ముడేమాత్రము విచారించక బోయినను, మహాత్ముడు లేనిభూమి శ్రీరాముడు లేని ఆయోధ్యవలె నుండెను. నిరంతరము అతని యాదేశములకొరకై వే. యన్న ప్రజల కంటయు అంధకార బంధురముగ దొరకెను. దారి జూపువారు గనుమీక రయిరి. ఎవ్వరేమి జేసినను వారికి ఉపశాంతి గలుగ దయ్యెను. మహాత్ముడు ఎవ్వముల కుండెడి సామాన్యులము ఎవరి యుపదేశములకును లేకబోయెను. ఎవరికివారె యనుసరిత తలపించెను. తిన్నగ జెప్పా వారుగాని, ఆతురముతో విరువారు గని కనుమీలరు. మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడన పిమ్మట, నాయకులు ఐరిషిడ్రోవల త్రొక్కసాగిరి. ఒకరికి శాసన సభా ప్రవేశముపై కుతూహలము. వేరొకరికి బహిష్కారమిష్టము. మరియొకరికి నిర్మాణ కార్యక్రమము జాలును. ఇకొకరికి శాసనోల్లంఘన మత్యవసరము. ఒకరితోనికొకరేకీభవి ఁరు. ఒకరి వలుకు లింకొకరికి నమ్మకము బుట్టింపవు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలే త్రోవన నడుచుటకును తెలియక పడత పించిరి. కాని మహాత్ముని సుదేశము నందు జనసామాన్యమునకు సమ్యక్ము దప్పిగాలేదు. నాయకుల వివాదము లెంతి తీవ్రముగ చెలరేగుచున్నను, మహాత్ముని యుపదేశమే ప్రజల మనముల నాకర్షించుచుండెను.

కారాగృహము నుండి ఒక్కొక్కనాయకుడు విడుదల యగుటతోడనే, వారు దేశమును నడిపెదరని ప్రజల అవ్యభిమానముండెడిది. కాని వెంటనే వారిని ఆశాభంగ మెదుర్కొనుచుండెను. మహాత్ముని ఎడ బాసియుండుట ఒక్కదినము గాదు, రెండుదినములు గావు, ఆరుసంవత్సరములు గడువవలెను. దినమొక యేడుగ గడచుచుండెను. మహాత్ముడు విడుదల గావడి, మరల రిభము సాగునని దోచుకేడు. ఎట్టేటులో నాయకులు వివాదములను పరిష్కరించు కొనుచువచ్చిరి గాని, హృదయములు కలియలేదు. అందరను శాసనంపగల మహానాయకుడు గనుపింప లేదు. ఎర్రవాడాయలుకు బీక మెక్కడనిసుహమ్మ దాలగారు వెదక మొదలిడిరి. పతీరువనయినను మహాత్మునిబైకి దేవాలసని పలువురు పట్టుదలజూపిరి. ఇంతలోనే దైవసంఘటనమో యనునటుల, మహాత్ముని కాకస్మికముగ జబ్బుచేసినటుల వార్త వెలువడెను. ఈ వార్త భారతీయుల హృదయమును స్తంభింపజేసెను. శత్రుము జేయవలసివచ్చునంతటి జబ్బు చేయునని ఎవ్వరును యూహింపక బోయిరి. పిడుగువంటి వార్త వినిపించగనే, తాత్కాలికముగ నన్ని యాలోచనలును వెనుకకు బట్టెను. మహాత్ముని రక్షింపుమని దీనబాంధవు డగు పరాత్పరుని వేడుటకు, ఎల్లరును కరములు మోడ్చిరి. జాతి,

మతభేదములేక, ఈపక్ష మాపక్ష మనుభేదము లేక, ఎల్లరును ఈశ్వరభ్యాస నిమగ్నులయిరి. వారి ప్రార్థనలు తుదకు ఫలించెను. మహాత్ముడు స్వస్థ శరీరుడయ్యెను.

ప్రజల దృష్టి యు, అధికారులదృష్టియు మహాత్మునివంకకు మరలుటకు, యీవాగ్ధి సహాయ పడెను. గాంధీమహాత్ముని విడుదలగూర్చి, మరింత యాతురము గలిగెను. మరల మహాత్ముని కారాగృహమునకు బంపుటకన్నను క్రూరకార్య మింకొక టుండబోదని, విచివాదులు సయితము భావించిరి. వెంటనే విడుదలజేయవలయునని, వీరు గోరుచు తీర్మానించిరి. బ్రిటియుండగనే గాంధీని పూర్వ నెంచిన సర్ జార్జి లాయడుగారు బొంబాయినుండి వెడలిపోయిరి. తాము వెడలిపోయినప్పటికీ నెటుల జరిగినను, ఉన్నంతవరకు గాంధీని విడుదలజేయ వీలులేదని, వీరు దెలిపిరి. క్రొత్తగవర్నరు గారే తెంచిరి. ప్రారంభమునుండియు కొంత సమాధాన బుద్ధితో మెలగుచువచ్చిరి. అధికారివర్గపు వాసనలు వీరే కింకను పూర్తిగ పట్టుబడలేదు. గాంధీమహాత్ముడు విడుదలగావలయునని ఏకగ్రీవాభిప్రాయము ప్రబలియున్నను, అసత్యపు కారణములమీద విడుదల జగుటకు మహాత్మునకు సుత గాంధీయము లేదు. ఇక నొక అగంటకు కురుపును శత్రుము జేసెదరు ఇయ్యది ప్రాణోపద్రవకరమని మహాత్మునకు దెలియును. ప్రాణము నిలుచునో నిలువదో యను సందేహమున్న సమయమున మహాత్ముడు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారితో ముచ్చటించుట సంభవించెను. శాస్త్రిగారితో గాంధీమహాత్ముడు తన యభిప్రాయమును స్పష్టముగ దెలిపెను. ఎట్టి విమర్శకుడును చురభిప్రాయపడుటకు వీలులేకుండ అతడి రీతిని వివరించెను.

“జైలునుండి విడిపింపబడుటకు నా కిష్టము లేదు. శత్రుచికిత్స ముగిసినతరువాత నన్ను విడిపించుట కెట్టి యాదోశనమునైన సాగించునో నది క్రమము పద్ధతులపై నుండవలెను. ప్రభుత్వముతో నాకుగల పోరాట ములులనేయున్నది. దాని మూల కారణములు నిలిచియుండునంతవరకు, పోరాటమును నిలిచియేయుండును. విడుదల కెట్టి షరతులును నుండరాదు. నన్నుకల కాలము జయిలులో నుంచుట చాలునని ప్రభుత్వమువారు తలంచు నెడల వారు నన్ను వదలిపెట్టవచ్చును. నేను నిరపరాధి ననియు, నాయుద్దేశ్యములు మంచిననియు రెండునెడల, వారటుల గావించుట గౌరవకర్త. ప్రభుత్వమువారితో నాకు తీవ్రమైన విరోధమున్నను, అంగ్లేయులను నేను ప్రేమించుచుండును. వారిలో నాకు చాల మంది స్నేహితులు గలరు. ప్రభుత్వమువారు నన్ను వదలిపెట్టవచ్చును. కాని అక్రమతములగు కారణములచే నన్ను వదలిపెట్టరాదు. ఏ అందోళనయైనను క్రమముగ దౌర్జన్యరహిత పద్ధతుల ననుసరించి మాత్రము జరుగవలెను.”

మహాత్ముడు నుడివిన పై వాక్యములను వేరుగ నర్థము జేసికొనుట కెవ్వరికిని వీలులేదు. మహాత్ముడు తనను దయదలచి విడుదలజేయుమని కోరలేదు. అసత్యసారాశములపై తమను విడిపింపగూడదని అతడు ఖండితముగ బలికియుండెను. తా నెట్టి షరతులకు లోబడనని, మహాత్ముడు సూచించెను. మహాత్మునకు బ్రిటీషు ప్రజలతో నెట్టి పోరాటము లేదు. ఆంగ్లేయుల నతడెంత గ్రేమించునో దెలుప నవసరములేదు. కలనల్ మాడుకుగారిపై నతడు సంపూర్ణవిశ్వాస ముంచుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. కాని ప్రభుత్వవిధానముతో నతడు

ప్రారంభించిన పోరాట ములులనే గలదు. అందుచే స్వరక్షణార్థమై మహాత్ముడి పోరాటమును విడువ జాలడు. అసహాయోద్యమము నేకాకణములకై ప్రారంభించెనో ఆకారణములను ప్రభుత్వమువారు నివారించువరకు, మహాత్ముడు తన సంకల్పమును విడిచిపెట్టడు. గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్తయు, అతడు సంపూర్ణస్వస్థ్యము గాంచెనని వార్తయు నేడే చేరుటచే, ప్రజల హరిమితానంతభరితు లగుదురు. చెన్నపురియంతయు నేడు కోలాహలముతో నిండియున్నది. ఇటులనే హిందూదేశమునందలి మారుమూల లన్నియు నవ్యోత్సాహభరితములై వెలుంగగలవు. మహాత్ముడు తనధర్మము నికమీద స్వేచ్ఛగ నిర్వహింపగలడు. రాండుకేబిలు సమావేశము గూర్చినతనని, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు ప్రభుత్వమువారి నడుగవలె నని నిశ్చయించుకొనిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారి కెట్టి సమాధానమునకు వచ్చినను, గాంధీమహాత్మునితో సమాధానపడిన గాని ప్రయోజనము లేదు. కారాగృహమునకు బోకముందు, ప్రజలు గాంధీమహాత్మునే శాసకునిగ నియమించిరి. మహాత్ముడు విడుదల యగుటచే, అతడే దేశమున కంతకును ప్రధాననాయకుడు.

ఏసమాధానము జరిగినను, మహాత్మునిద్వార జరుగవలెను. ప్రభుత్వమువారి హృదయమున మార్పుగలుగు నెడల ముందుగ వారు రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను విడుదల జేయవలెను. నిర్బంధ శాసనములను రద్దుజేయవలెను. మహాత్ముని ఎట్టి షరతులు లేకుండ విడుదలజేసెద, డైరెక్టరు ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషనుగారు దెలుపుచున్నారు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి కోర్కెకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ అంగీకరించిరిని ప్రకటించబడినది. రీడింగు ప్రభువుగారు శాసనసభలో ప్రసంగించిన పుడు, మహాత్ముని విడుదల గూర్చి ఒక్క ముక్క నయినను జెప్పియుండిన, వారుచూపిన కౌతన్యము కొంతవరకు దగ్గడిది. కాని భారతీయులతో కఠినముగ ప్రసంగించి, ఎల్లపుడును లా ఆర్డరులగురించి ఉపన్యసించుట యవసరమని, వీరికి దోచెగాబోలు. మెత్తదన మేమాత్రము జూరగూడదని వీరేమయున భావించిరేమో దెలియదు. మహాత్ముని విడుదలకు తాను గీకరించినటుల దెలిపినచో, సభ్యులలో గలిగిన ఆశాభంగము కొంతయదృశ్యమయ్యెడిది సందిగ్ధ సమయములలో నెటుల మెలగవలయునో రీడింగు ప్రభువుగారింకను గ్రహింపలేదు. తేబరుపక్షపాల వారంధమున, మహాత్ముడు విడుదలయగుట శుభచిహ్నమని ఎంచుచున్నాను. నేటినుండియు భారతీయుల యిచ్చను సఫలపరుచుటకు వీరు పూనుకొనుచో, సత్వరసామ్రాజ్యాభివృద్ధికి తోడ్పడి, శాశ్వత కీర్తిని బడసెదరు.

రెండుసంవత్సరముల కిందట మార్చి 6దియవ తేదినాడు మహాత్ముడు అరెస్టయ్యెను. ఆనాడు దేశమంతయు సుక్షోభముజెందెను. అసహాయోద్యమమును అణగద్రొక్కుటకు, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధించుట యవసరమని ప్రభుత్వమువారు డలచిరి. శాసనోల్లంఘనమును వదలి, బర్మోలీ కార్యక్రమము నేర్పించినప్పటికీ గూడ, మహాత్ముని నిర్బంధించుటకు కారణము గనుపింపదని, చింతామణిగా రిటీవల వాక్రచ్చియుండిరి. కాని ఎట్టి కారణములేనిచే, అధికారులు మహాత్ముని నిర్బంధించిరి. మహాత్ముని నిర్బంధించినను, అధికారులు అసహాయోద్యమమును నిర్బంధింప జాలకబోయిరి. ప్రజలలో, బెరిగి పెద్దదయిన స్వేచ్ఛాభావమును నిరోధించుట కేరితరమగును? తాత్కాలికనిరోధము లెన్నిగలిగినను, స్వాతంత్ర్యభావములు యాపు

మాసిన నిదర్శనములు ప్రపంచ చారిత్రమునం దెక్కడను గానరావు. అధికారులు చరిత్ర నేర్పైకి పాఠమును మరచిరి. ప్రాతమార్గములనే ద్రోశ జూచిరి. కాని రెడుసంవత్సరములు గాకముందే మహాత్ముని విడుదల జేయవలసినదెను. నేడు మిత్ర గ్రూపులనుండి తక్షణస్వరాజ్యవాదు లయిరిని, డిల్లీనుండిచేరెడి తంతివార్తలు దెలుకనే దెలుపు చున్నవి. ప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తి చెందెడివారు గాని, వెంటనే స్వరాజ్యము గావలయునని కోరిని వారుగాని, గనుసించును. మహాత్మునిగొంధము వలన గలిగిన ఫలిత మిదియే. ఇందుకు అధికారులు తమకు తామే అభినందించుకొనవలయును.

లోకాతీతపురుషునియొక్క బాధ లూరక పోవునా? త్యాగమహిమ దానియంతట యడియే జైకి పొంగును. మహాత్ముడు విచారణనగుయ మున నిచ్చిన వాఙ్మూలము, నిజస్థితి నదృశ్యముగ తెలియజేసెను. అనేకవిషయవర్ణనల మధ్య సహకారవాదిగ నిలిచియుండిన గాంధీమహాత్ముని విధి లేక అసహాయవాది గావలసినదెను. ఆ పందగ్గు ము సన్నిహిత మహాత్ముడు తన ప్రేమమెంటునందె వివరించెను. ఘోరమగు అన్యాయము దేశమునంభ వించుచున్న సహించియూరికండుటభర్తముగాదని మహాత్మునికుదోచి అతడుఅసహాయోద్యమము నారంభించెను. అప్పుడయినను కార్మికులము నేమాత్ర మవంభింపవలదనియు, ద్వేషమును గాక త్యాగ మునే ఆధారము జేకొని మెలగవలయు ననియు, మహాత్ముడు అనవరతము బోధించుచుండెను. ప్రేమతోడనేత్రుకోటినిజయింపవలె నుపాద్యుచుచుండెను. న్యాయాధిపతియగుట ప్రభుత్వవిధానముపై తనకురాగములేదని మహాత్ముడు స్పష్టము దెలియ జేసెను. తాను రాజద్రోహనేమియు బుద్ధిపూర్వకముగ పాల్పడినటుల స్పష్టముగ విశదపరచెను. అసహాయవాదు లందరకన్నను తానే ఎక్కువ నేర స్థుడ ననియు, తమపై గరిష్ఠమగు శిక్షను విధింప వలయు ననియు, మేజిస్ట్రేట్సును కోరెను. మహాత్ముని ప్రతిపాదనము, అలనాటి క్రీస్తు దెలిపిన వాక్యము లను జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నది. దీనికి సాటి మరి యొకటి మానవచారిత్రమునందు గనుమీరదు

మహాత్ముడు కోరినటులనే న్యాయాధిపతి శిక్ష ను విధించెను. మహాత్ముని భావగాంభీర్యము నితఁడు గ్రహించుకొనబోయెను. కాని మహాత్ముని గొప్ప తనము న్యాయాధిపతికి తట్టకపోలేదు. "నేనిదివరకు విచారించినట్టిగాని ఇకముందు విచారించబోవునట్టి గాని, కేసులలో నిందితులుగా నుండిన యుండబోయి వారలలో నెవ్వరితోడనుగూడ విములను పోల్చుటకు వీలులేదను విషయమును నేను గ్రహించుకొండ నుండజాలను. భరణిఖాదవాసులలో కొట్లకొండి ప్రజలు మిమ్ములకు మహానాయకునిగను మహాదేశ భక్తునిగను, భావించుచున్నారని గూడ నేను గ్రహించుకొండ జాలను. రాజకీయవిషయములకు మీతో నేకీభవింపజాలనివారు గూడ మీరు మహా శయులనియు మహానుభావులనియు, మహాదూత చరితులనియు మాత్ర మంగీకరించుచునేయున్నారు" అని న్యాయాధిపతి దెలుపవలసినదెను. ఇట్టి మహామహుడా, నేరస్థుడు! గాంధీని నేర్పుని జేసె డిచట్టము చట్టమగునా? న్యాయాధిపతి తననిస్సహాయుని గుర్తించెను. క్రూరచట్టములను తాను పరిపాలింపవలసినదెనునని, ఆతడెంతయు విచారపడెను. చట్టముననుసరించి తాను శిక్షను విధింపక తప్పదని తెలిపెను. కాని, ఏచట్టమునుట్టి చూచిన ను ఒక్క నేరమునకు ఆరుసంవత్సరముల శిక్షను విధించుట మిగుల ఘోరమని దెప్పక తప్పును.

కీర్తిశేషులగు లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగానిని గాంధీమహాత్మునిగూడ బొంబాయి ప్రభుత్వమువా రొక్కతీరుగనే కారవించిరి. ఇట్టి కారవమును తమకు గలిగించినందలకు గాంధీమహాత్ముడు న్యాయాధిపతికి వందనములప్పించి, సంతృప్తి వ్యాదయుడయ్యెను. లోకమాన్యని నివాసస్థాన మగు పూనాయోద్ధనున్న యర్రవాడాజయిలులోనే, మహాత్ము డి రెండుసంవత్సరములనుండియు నివసించుట తటస్థించెను. తలవనికొంపుగ మహాత్ముని పూనా ఆస్పత్రీకి గొర్రెపుటయ అక్కనుండియే మహాత్ముడు విడుదలయగుటయు జూడ, లోక మాన్యనికీని గాంధీమహాత్మునికి గల సన్నిహిత సౌఖ్యంధమున గనుగొనవచ్చును లోకమాన్యను పూనానగరమును తన నివాసముచే పవిత్రవంతము గావించెను. గాంధీమహాత్ముడు దాని పవిత్రతను మరొక యధికముజేసెను. మహాత్ముడు పూనాకు బోయిననాటినుండియు, పూనానగరము అఖిల భారతవ్యాప్తమున కంతకును యాత్రాస్థానమయ్యెను. సుప్రసిద్ధనాయకు లందరును, అన్ని భాగవలనుండి యు విచ్చేరి మహాత్ముని కందర్శించిరి. పూనానగరములోని సానూక్ వైద్యాలయమును, మహాత్మునికి ఆపశేషనుగావించిన కిలనల్ మాడకొర్రును ధన్యత గాంచిరి. మహాత్ముడు బాదీకృతుడను భావము ప్రేమకుల కెరికిని స్ఫురిపడయ్యెను.

హిందూదేశమంతయు మహాత్ముడు విడుదల గావలయునని అత్యంతాతురము జూపుచుండ, మహాత్ముడుమాత్రము ఈ విషయమును గూర్చి యోచించడయ్యెను. మరల జయిలుకు బంపియెడల తాను గావించుచున్న గ్రంథిపతనము పూర్తియగునని మహాత్ముడు తలంచెను. జయిలులోనున్న ను వెలుపలనున్నను మహాత్ముని కొక్కటియే. మహాత్ముని నిష్పంధిదనమగు మార్చి 18 వ తేది భారతీయుల కెంత పవిత్రమయ్యెనో, మహాత్ముని విమోచనదినమగు నేడుగూడ అంతపవిత్ర మనుట నిశ్చయము. ఈ రెండుదినములును దేశచారిత్రమునం దత్యంతప్రసిద్ధి వడచుగలవు. మాఘమాసాగంభమున. సంతోషవార్తను వినగలిగితిమి. జాతీయత భేదము లేక ఎల్లరును నేడు సంతోషభరితులయిరి. మహాత్ముని విమోచినిగూర్చి తమ సంతోషమును దెలుపుటకు, ప్రపంచత్వంతోత్సాహము జూపెద గనుటకు సందియములేదు. అన్నితావులందును, ఊరేగింపులును, ఉత్సవములును, భజనలును, దీపారాధనలును, ఇతర వేడుకలును జరుగుననుట నిశ్చయము. నేడు గలిగిన సంతోషములో విగిలించిచారిము లన్నియు నాత్మాలిక్ముగ నదృశ్యమగుట సహజము. భారతవర్ష మొకకొననుండి నేరొక కొనవరకు గాంధీమహాత్మునకు జయమగు గాకను భేరినినాడుము మాగు మ్రోగగలదు.

ఇంతటితో ప్రజలధర్మము ముగియదు. మహాత్మునియెడ. ప్రజలపచార మొనర్చిరి. వారు విధించిన ఆదేశములను వీరు నిర్వహించగలరు. మహాత్మునకుమూలము ఈ విషయలే సంతోషము గలుగబోదు. దేశ మింకను పరాధీనయైయుండ, చిన్న భాగ్యహమురుండి పెద్ద కార్యాచరములోనికి వచ్చున కతనికి విచారము గలుగకమానదు. స్వరాజ్యసద్ధియు మహాత్ముని విమోచనమును ఒక్కమారు జరిగియున్నచో, ప్రజలసంతోషము కళంకరహితముగ నుండెడిది. హిందూ దేశము అట్టిదోము నోచుకొనడయ్యెను. గతించినదానికి వగచి పనిలేదు. నేటినుండి యెవను, మహాత్మునియానతిని శిరసావహించి, స్వరాజ్యస్వరాజ్యసద్ధిని గాంచుట భారతీయుల కర్తవ్యము. నేడు గలిగిన మహాసంతోషమును వృథాగా బోనిచ్చిన, మహాత్మునకు మరి

యొకమారు ద్రోహ మొనర్చినవారయ్యెదరు. ఎన్ని డిమాండులను ప్రభుత్వమునకు బంపినను, ప్రజలు స్వతంత్రిని వృద్ధిజేసికొననగాని, స్వరాజ్యమును పొందజాలరు. దయాధగ్గుముగ స్వరాజ్యము నెవరయినను ప్రసాదించుట దుర్లభము. ప్రభుత్వమువారితో రానుబారముల సలిపెడివారు సలిపెదరుగాక. ప్రజలు తమచేతనున్న స్వరాజ్యమును బలపరుచుకొనుట యవసరము. గాంధీమహాత్మునికి జయమగుగా! మహాత్ముడు త్వరిత సంతృప్తిగాగోగ్యముగాంచి, ప్రజలమధ్య జేరునటుల సకలంతర్యామియగు భగవానుడు అనుగ్రహించుగాక!

బొంబాయి నమ్రే

అకాశరామున్న కరపత్రిక

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 2:—పార్సీద్వ జోసెఫుబాపిస్టాగారి అధ్యక్షతకీంద సమ్మెకట్టినవారందరును సభ జేయుచుండగా ఒక అకాశ రామున్న కరపత్రికను విడుదలగొనెను. అందు, కార్మికులకు ఎక్కువకు లీజువలెను ఉద్దేశముతో మిల్లు అదిరాం బొంబాయిలోని మోటార్ యొక్కయును ఉద్దేశ్యకీంద కొని యిచ్చుచున్నది. అది నెలకు 100 రెబు ఎక్కువ వేరైనదిగా నుండెను. వారిద్దరున్నయు గెల్చురు గారికి నివేదిచుటకై ఒక ప్రతినిధివర్గమును పంపిరి. అది కాలములోనే పోవు నని బాప్టిస్టాగారు సభలో చెప్పిరి. సమ్మె కట్టెనుటకై చార్జీమియ్యులెను. రెండునెలలు కప్పుటకైన వన్నియు మూడుబి వి పరిశీలనకై యిట్టికి 1 లక్ష 55 వే.వరకు కట్టెనై రమ్మనే ఉన్నది.

నర్సపురం తాలూకా

కాంగ్రెసు సభ

నిన్ను 3 వ తేదీని జరిగినది

డాక్టరు ప్రభుకృష్ణుల హైస్కూలుంగారి అధ్యక్షత కీంద సన్మానులతో సాంకేతిక మాగడవారి మా. లో నిన్ను సభ జరిగెదము. గాంధీని, చామండ్రి శ్రీనివాసు పురుషులను తన తరుఫ్ఫా. వారి పూర్తిగాని, డి. పి. యి. అధ్యక్షుడొగంటునెపు తన వాగ్ధ్య ప్రవాహంజేసెను. స్వరాజ్యమును సమకూర్చుట నిర్వాహకాగ్రహంజాణ కెక్కటియే సాధ్యమని నొకటివచ్చుడి గెరి గాంధీమహాత్మునినిగూర్చి వ్యక్తుడు సుతప్తమైనది. దేశము మహాత్ముని విడిచిపెట్టు నిర్వాహ విధానమునది మొట్టటియే వాధుడగా బాని నుట్టముగా నుండెను. అది తెలుపవలసివెను. అన్నితాము లామోదించుడెను. అని మాధవరావును కేటల సాఫల్యమునండి కెంతి పట్టెనెమి.

పండితగౌరీ శంకర మిశ్రగారు

2 వ తేదీకి తూర్పుకుడి చేరిరి

శ్రీ మత మిశ్రగారును శ్రీ మత సీతానాథపాహూ (రాక పూరు) గారును యానెల 2 వ తేదీ ఉదయమున శ్రీమదులో కొలబోనుండి తూర్పుకుడి చేరిరి. ఆచటి కొంగునవారువారి చెయ్యిని స్వాతముగి ట్టెనునను గొనబోయిరి. ఎంతయు ప్రార్థనకీంద. అకాడు సామంతాలము బహిరంగసభలో సభ్యునిం. 3 వ తేదీ ఉదయమున కిక్కి గంటలకు అటు నండి బయలుదేరి కారగోవెల, కళ్యాణమూ అగ్రములకు కల్గిరిని ఒక విశేషర తెలికెను.

స్వరాజ్యసంఘము

నేషనల్ డిమాండును గూర్చి ఆలోచించుట

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 2:—మోతీలాలు, జే. బి. హె, కెల్కరు గార్లును కర్ పుర సుత్తముగారు, గంగాచారియరు, జిన్నా గార్లును నేషనల్ డిమాండు విలక్షణములగు యాలోచించుటకు ఒక సుఘముగా బాడి ఆలోచించుచున్నారు. తండిర మావ్యాగారు ఆల్వాదాడు కల్గి చున్నారు. గావున ఆచటలేరు. (ఆ. వె.)

విదేశ వార్తలు

శ్రీ శ్రీ డాక్టరు విల్సన్ గారు

లోకోత్తమ అమెరికన్ వ్యక్తి

లండన్ పత్రికల ప్రశంస

లండన్, ఫిబ్రవరి 3:—డాక్టరు వుడ్రో విల్సన్ గారు చనిపోయిరి.

హృదయము తీవ్రించుట

విల్సన్ గారి ప్రాణములు తీవ్రించుచున్నట్లు వార్తా పరిపర లేతెంచుచున్నది. ఏ నిమిషమునైన చనిపోవచ్చునని పోషకులకు స్పష్టమయ్యెను.

హృదయము తీవ్రించుచున్న దని కడపటివార లేతెంచుచున్నది. పూర్వ ఆయనకు ఆకస్మాత్తుగా కలహము వచ్చినది.

మరణ వివరములు

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 3:—విల్సన్ గారి మరణమునుగూర్చి ఆయన కేంద్ర బిల్లు తెలుపుచున్నది. గుండె దిగవీనునిపోవుచున్నది. హృదయ మాంసభండు పనిచేయుట మాడెను. కలహములే నే నువాయాసముగ నే ప్రాణములను విడిచిరి. అసలు విల్సన్ గారి చావునకు కారణము వాల్షేషనుండి కర్తవ్యములు చెడుట ప్రారంభించుటయే. పర్యవశా కారణము చివర ప్రాణములు సామ్యులైపోవుటయే. నవవాళ్లు కృగులుయే. అల్పవాగుడ నొచ్చెను. ఈరోజు ఫిబ్రవరి మొదలులేదే ప్రాంత బాలవాన పోచ్చెను ఆరిగ్నియు అనుగంటి జొచ్చెను.

వైద్యుని విచారము

క్రేష్ గారు పాపము దుఃఖము నాపుకొనలేనవ్వారు. ఇతిశా ప్రచారము ప్రతిమిమము ఏమనో యని కనిపెట్టుకొనియున్నాడు. వారిలో కష్టము క్రేష్ గారికి నొరొడలేదు. అభివృద్ధిమము విల్సన్ కలగినద బొడెను. క్రమేణా స్పష్టమ కష్టమయెను. చివర విల్సన్ గారు అవర ముక్కుర లేదనిరి.

కూలిడిగారి సందేశము

విల్సన్ గారి మరణవార్త వ్యాపించిన నే సాక్షాత్తుల వార్తలు తురిసివి సానుభూతి సంపినారికి కూడిగారు ప్రభములు.

సునాయాస మరణము

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 3:—నేటి ఉదయము 8-15 గంటలకు డాక్టరు విల్సన్ గారికి స్పృహ తప్పెను. వాడి నీరసించెను మామూలు ప్రకారము ఉదయము భోజనము నను ఇంటికిపోవడగ నే క్రేష్ గారు విల్సన్ గారి ఇంటికి అగి పోయిరి.

విల్సన్ గారు నేటి మధ్యాహ్నము 11-15 గంటలకు చనిపోయిరి. నువాయాసమరణమున గుండె విల్సన్ గారియు క్రేష్ గారు మరణ కాలమున దగ్గరనుండి. విల్సన్ గారు ఇంకా కొన్ని నిమిషములకు చనిపోవునని 100 మంది శ్రీ పురుషులు అన్ని మరణములవాన విల్సన్ గారి ఇంటిద్ద పార్థ లను జరిపిరి.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుని సందేశము

లండన్, ఫిబ్రవరి 3:—వ్యక్తశాల్లుగాడు విల్సన్ గారికిని అమెరికన్ లకును తన సానుభూతిని తెలియజేసి విల్సన్ గారి మరణమునకు నగచిరి. విల్సన్ గారి భవములను తాను పూర్తి ఆమోదించిరి. యూరపులో కాంటిని తేచుము ప్రవేశపెట్టుటకు ఆయన ఎంతయో శ్రమపడెను. కాని ఆయన కృషి ఫలింతుటకు ముందే ఆయన పరమపదించిరి. కాని ఆయన వికతతెల్లైన ను లోకోత్తమ పురుషులలో నొకరుగ పరిగణింపబడుదురు

లండన్ పత్రికల ప్రశంస

విల్సన్ గారు అంతర్జాతీయ వ్యవహారములకు శ్రీత్రూపమును కలుగజేసిరి.

క్రొత్త భావములను ప్రపంచమునకు కలుగజేసి మానవజాతి మును గానించిన తెలుపుచుతన సానుభూతి లండన్ గొడే పత్రికలు తెలుపుచున్నది.

లికేట్ రియాలి ఇంగ్లొపుర్యక్తి విల్సన్ గారికంటె అతరువలెనని గొడే ఎన్నుకొనెనట్లక వాకొను చున్నది.

మోసముల నే ఆయననువరధ మారెనదలేదు. ఆయన ఎనుకొన్న ప్రకారము యూరపు కాంటివాతావరణమును జూడలేదు.

విల్సన్ గారి సుగుణ సుందర

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:— ఐ నో పా మ హే సంగ్రామమున ఆయన ఎంతయు శాంతి స్థాపనార్థము శ్రమపడిరి. ఆయన గొప్ప ఆదర్శప్రాయుడు. యుద్ధమేడే స్త్రీయును యుద్ధములో దిగువటుల ఆయన ఒక్కరే జేయగలిగిరి. కాని కాంటిస్థాపనము వచ్చుకరికి ఆయన దానిని సాధించలేకపోయెను. రాచకీయపుత్రులయందు ఆయన విఫలమాయెను. వర్సెయిల్సును అయినబోవుట కష్టమయినవ్వారు ఆయన తిరగరణకుద్ధితో ప్రరర్తించువారు అని విశ్వమంతయు అంగీకరించుచున్నది. ఆయన కాంటిమితి ఒడంబడికను కాపాడి నిలబెట్టుటలో ఎంతయో తోడ్పడిరి. జాతిసమితి నిలబడుటకు ఆయన జూరణము. చారిత్రవాన ఆయన కేవల నిలబడుట కేవల కారణము. మనకంటె మనసందీక్షా రెంతయో విల్సన్ మహాతముని గుణాతిశయములను కొనియాడ గల్గుదురు.

సోవియటు ప్రభుత్వము

నంగీకరించుట

బ్రిటిషు వారి చర్య

పరామలు ఆశ్చర్యము

లండన్, ఫిబ్రవరి 3:— రాత్రి 10-25. బ్రిటిషువారు రషియా ప్రభుత్వము నంగీకరింప నిశ్చయించుకొనుట పరామలు కెంతయు ఆశ్చర్యముగ నున్నది.

రషియా ప్రభుత్వము నంగీకరించుటకు ముందు ఏవరతుల మీద అంగీకరించుచు బ్రిటిషువారు పరామలుతో ఆలోచించెదలేదా యనుకొనిరి. రషియాతో ప్రేమివాతెట్లులైన ఒడంబడిక చేసికొనలేనవలెనయినవ్వారు. ప్రాంతులలోగూడ ఇజే యభిప్రాయము బయలుపడెను. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు అధికారమునకు చేరించెను వారు పోటీతో పనిచేయుచున్నటుల కనబడెను. ఊరకముడే పరామలు ఏమియుజెప్పుట కష్టపడెను. ఈ ఒడంబడికనుగూర్చి వాకి శత్రుత్వము నమ్మకములేదు. చూచెదముగా కాయనచున్నాడు. ప్రాంతు కనిపెట్టి చూచుటయే ఈ సమయముగ జరించిన ఈకోడి ప్యారిను పత్రిక యునున్నది

ఇంగ్లాండు కీ జనలసిన ఋణములను రషియా రద్దుజేసి కొన్నటుల ఇంగ్లాండు దంగీకరించిన పరామలుపట్లగూడ పరామలు యునునిన ఋణమును ఇంగ్లాండు వదలుకొనక ఇంకొక రీతిగ నెట్లు ప్రరర్తించునని తెలుపు పత్రిక యాడుచున్నది.

ఇటలీ ఆశాభంగము

క్రేటు బిటనీ మొదట రషియా ప్రభుత్వమును అంగీకరించుట ఇటలీకి ఆశాభంగ మాయెను. ముస్కోవీనీ గారే ముందు రషియా ప్రభుత్వము నంగీకరించుటచే వారికంటె ముందుగనే వ్యక్తశాల్లుగాడు రషియా ప్రభుత్వమును శిఘ్రముగ అంగీకరించి రనుకొన్నాడు.

బ్రిటిషు రాజ్యాంగ కోవిదులజాగ్రత్త

రషియాకు బ్రిటిషువారు రంపిన లేఖ అతి జాగ్రత్తకరమునచేసి పంపబడెను. బోలిషివిజుల కొల్లలను పూర్తి ఆమోదించలేదు. రషియా ప్రభుత్వమును ఇటు అంగీకరించటచే రషియాకు ప్రయోజనము లేదు. తరువాతి రాజకీయములు పూర్తి అయినగాని ప్రభుత్వము నంగీకరించుటచే లాభముండదు. రషియాకు దెబ్బ పడవలెనగూడ కలుగజేసినగాని లాభముండదు. చాలిషివిజులు గూడ తమ భర్తములను నిర్వహించు నటుల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పట్టులను చూపగలరు.

ప్రెంచిపత్రికల వ్యాఖ్యలు

ఫిబ్రవరి 2:—రషియాకు బ్రిటిషువారు రంపినలేఖ బ్రిటిషు ఆచారమునకు సరిగానేయున్నది. కాంటి వ్యక్తశాల్లుగారేఖ వారిబాతీయభావములకు అనుకూలముగ నే యున్నది. తరువాతి రాజకీయములు ప్రాంతుల లాభకరముగ నుండుటచే ఆనుకూలముగ నుండును.

సోవియటుల తృప్తి

సోవియటు ప్రభుత్వమును బ్రిటిషువారు రంగీకరించినందులకు సోవియటులెంతయు సంతసించి సంతృప్తులైరి. క్రేటు బిటనీతో సహకారముగ పనిజేసి ఇదివరకు తగాదాలోనున్న విషయములను అపోహములను తొలగించి నువ్వార్పాకముతో పనిచేయుటకు సోవియటులు పూనుకొనెదరు. అర్థిక సంబంధములను సభివృద్ధి జేసికొనెదరు. బ్రిటిషు పవల సోవియటు కాంగ్రెస్ వారు స్వాగతము నొసగి తోడ్పడెద మనుచున్నాడు.

ఏవరతులమీద అంగీకరించిరి

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:—జాతిసమితిలో సభ్యత్వమును ఒడంబడిక ననుసద్ధాంతమును సోవియటు అంగీకరించిన విషయం బ్రిటిషువారు సోవియటులకు తమ లేఖనుబంపిరి. జాతిసమితిలో సభ్యత్వమును బొందుటకు త్వరగానే సోవియటులు దరఖాస్తు జేసెదరు. ఇండ్రియా, చీ కా జే క ము లో సంపూర్ణము బ్రిటిషువారికి ప్రతిహేలముగ ప్రచారమైన మననే నెదమని సోవియటు అంగీకరించిరి.

ఇటలీ సోవియటు

వాణిజ్యపు టాడంబడిక

లండన్, ఫిబ్ర 2:—సోవియటు, ప్రభుత్వమునంగీకరించుచు ఇటలీవారు రషియాతో కర్తవ్య టాడంబడికను సంకేతము జేయుచున్నాడు.

ఒడంబడిక వరతులు

రోము పేట 3:—ఒడంబడిక సంకేతమైనది. సోవియటు ప్రభుత్వము నంగీకరించిరి. ఇటలీ రషియా భాష్యమును విస్తారముగ నుపయోగించెనలెను. ఇటలీలో నూటికి ఇంక చొప్పున సరితులను కొనవలెను. ఇటలీ సరకుమీద రషియాలో నుండుములను కగ్గించవలెను. వెల్టోలియము బొగ్గు సరుపాములనుగూడ ఇటలీవారు సంపాదించిరి. మాస్కోకు ఇటలీవారు రాజకీయ సంబంధము. రషియానుల రోముకు గాఢబాంధవ్యమునెదరు.

ఇంగ్లాండు - ప్రాంతు

అనుకూలభావము

నూతన అధ్యాయ ప్రారంభము
లండన్, ఫిబ్ర 3:—రాత్రి 11/10 మగ్నో శాల్లు పోయింకేడు గార్ల ఉత్తరప్రభుత్వ తరములను ప్రకటించుటచే కొంత అనుకూలపరిస్థితు జేర్చుడినవి. ఇంతవరకు అసలు విషయములను పరిష్కారము చేయు చర్యలను దీసికొనవలెనను త్వరగానే ప్రారంభించెదరనియు ఆయ్యవి ఫలోన్యభూతను గాంచుననియు ఆనుకొనుచున్నాడు. ప్రాంతు ఇంగ్లాండు జేతములకు క్రొత్త అధ్యాయ మేర్పడుచున్నది. మిత్రమండలిసయోద్య పూర్వమువలె ఏర్పడుట కదైక విధానము నేర్పరచిరిని ప్రాంతు కెంతయు ఇష్టమే, సంతసించును. లేనిపోని బెసరింపులను ఎత్తిబాడుచుటను మానినగాని ప్రయోజనము లేదు.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యును పోయింకేడుగారి కంపినలేఖ

లండన్, ఫిబ్రవరి 3:—మన మిద్దరము ఒకరితో నొకరు క్రమవడి ఒకే కార్యముగా ప్రవేశించితిమి. పాటుపడితిమి. ఉభయములను సమానత్వమునే జేసితిమి. నే నిపుడు అధికారము స్వీకరించితిని. మీరు వ్యక్తికూపే ఈలేఖను వ్రాయుచు ప్రభుత్వమార్పును తెలియజేయుటయే గాక మీరు ఆయురారోగ్యము గలుగు గాక యని కోరుచున్నాను.

మనకు తొందరలను కలుగజేయుచు కష్టములను తెచ్చిపెట్టి బాధించుచున్న సమస్య లెన్నియో ఇంకను తరిష్కారము గాకున్నది. వీటిని మన కుభయములకు అనుకూలముగ నుండునటుల పరిష్కారము చేయుటకు నేను నదా ప్రయత్నించెదను.

మీరు మీ ప్రజాభిప్రాయమును గల్గియున్నారు. మీరు మీ జేతజేయములకు పాటుపడవలసియున్నది. నేను వాదోజునకు పాటుపడవలసినవాడను. అదిలో ఈ రెంటినిసంఘర్షణముగలుగజేయుచున్నాను. కాని ఈ తగవులన్నిటిని మనము నువ్వార్పాకముతో పరిష్కారము జేయగల్గుచుము, సహకారముతో నుండగలము. మనము నిష్కాపట్యముగ నుండవచ్చును. దానివలన విరోధ ముక్కుర లేదు. విరోధము లేకనే మన జేతజేయమును కాపాడుకొనవచ్చును.

యూరపులో కాంటిని కాపాడగల్గుదము యశవ్రతముగాకుండ జేయుదలెదము.

పోయింకేడుగారి ప్రత్యుత్తరము

మీలేఖ కెంతయు ముదనములు. మీ జేత జేయమునకై మీరుపూనుకొను ప్రయత్నములు ఫలియగాక.

మనముభయములను కలిపి పనిచేసినసంగతి నాకు ఎన్నటికిని మరపునకురాదు. మన జేతముల రెంటికిని ముఖ్యముకు విషయములెంకను తరిష్కారముగాకుండుట నాకెంతయు విచారకరముగ నున్నది. మన కుభయములకు లాభకరముగ నుండుటుల పరిష్కారము చేయుటకు మీరులేనే నేనుగూడ ప్రయత్నించెదను. మనము మనప్రజల యభిప్రాయమునుకనుగొని మనలాభములను గాపాడుకొంటిమేని మనము మనకేక్రికొంటిమి. ప్రయత్నించెదమేని యూరపులో కాంటినికలుగజేయ గల్గునము. ప్రాంతు

బ్రహ్మ సహకారముతో మెలగుటకు వీలగును. ప్రపంచముగ శాంతివిర్భవము. నేనుచూడ నిష్కాపకవ్యయమున మీరు తీసిపోవాలను. బ్రహ్మసహకారముల నిమిత్తము మీరు ఎంత పాటుబడుచున్నారో అటులనే నేనుగూడ ప్రాంతిలాభముల నిమిత్తము ప్రపంచదీని నేను నున్నావామన కేమియు భంగమురాదు. మన ఇద్దరి ఆశయముల ఒకటియే యగుటచే మిత్రమండలి సయోధ్య కేమియు భంగమురాదు. యూరపులూ మరలకాంతిస్వాతంత్ర్యము పని ఎంతా ప్రకారము వర్తించును

అంతలాభ మున్నటులు కనిపించును

అందఱు, పిల్లవారి 4:— మగ్గోవాల్ల పొయింకేరు గార్ల ఉత్తరములు అంతగడితూ రింబిలాభమున్నటులు కనిపించుటలేదు. కాని ప్రధానామాత్యునిగూర్చి ప్రజలముఖం ఎవరును జెప్పకొనలేదు. ఈ ఉత్తరములను గ్రంథుడేతములకు పాత్రుడందరదనుచున్నారని పోయింకేరుగారి ప్రత్యుత్తరమునజూడ ఒండొరులు ఉచిత మర్యాదలతో ఉత్తరమును ప్రాసాదీనించిమాత్రాన యాచు విధానమును వదులునని తోచుచు.

యానియన్స్టులు

వచ్చేపన్నికలకు ప్రయత్నములు

తమవిధాన నిర్వచనము

అ.దేశ, పిల్లవారి 4:—ఉదయం 1/5, మైయుపుత్రికా విలేజుకు వెళ్ళుచున్నాడు. ఈ వారంతమునా యూనియన్స్టు సభలు విస్తారముగా జరుగును. బార్నిక్లగారి నే నాడుటలుగ నియమించెదననుచున్నాడు. ఎన్నికలలో ఎటులు ప్రయత్నించవలెనో స్పష్టముగా తెలియజేసినను ఇదివరకే ఎన్నికల నిమిత్తము అతడనిగ పనిచేయుచున్న యూనియన్స్టుల త్వరితగతినే యూనియన్స్టుల విధానమును నిర్వచించవలెననుచున్నాడు. అందుచేతనే ఈ పత్రికావారి. నాడుకు దిచ్చి యుపన్యాసము చాల ముఖ్యమైన దనుచున్నాడు. ఆంగ్లేయ ప్రధానామాత్యుండు గల్లిపోలిని జూచుటకు మంగళవారము వెదలేదరు.

ఇర్రండు నరికాడు సమస్యను గూర్చి చర్చ ఒకమాసము వరకు ఆపుజేయబడెను. ఇంతవరకు ఏమియు జరుగలేదు.

ప్రాచ్యదేశములలో బోల్షి విజయమును

వ్యాపింపుడు

రై.గా.పిల్లవారి 2:—ఇండియా చీవాడేశములలో కమ్యూనిజమును వ్యాపింపజేయవలెనని మాస్కోలోజరిగిన సోవియటు కాంగ్రెసునందు జనోపిపుగారు తెలియజేసిరి. ప్రాచ్యమున రెవిక. దివ్యూటీగారు సోవియటురషియాకు గొప్పబలమనిరి.

లెనిన్ స్థానే నియమింపబడినవారు

రషియా రైతు

ఎ. రైకోవుగారిని ఎన్నుకొనిరి

లీ.గా.పిల్లవారి 4:—సోవియటు ప్రజల సంఘమునకు నాయకుడుగ రైకగారి స్థానే రషియా రైతు ఒకరు రైకోవు గారి నెన్నుకొనిరి. రైకోవుగారు రైతు. వయసు 45 ఏండ్లు. వృత్తియందు ఇంజనీరు. 1900 లో అరెస్టు చేయబడి ఆరేండ్లకాలం పంపబడెను. రిపబ్లికనుగాని పారిపోయెను. మరల అరెస్టుచేయబడెను. 1911 లో నైజీరీయకు పంపబడుచుండెను. 1918 లో కమ్యూనిజాధికారిగ నియమించబడెను. 1919 నుండి నేడును ఎకానమికసంఘాధ్యక్షులుగా నుండెను. రషియాదేశములో ప్రభుత్వము వారును ప్రజాసమైక్యము చేసినపుడు సామ్యవ్యవస్థలో జనించిన పేరువడసిరి.

అర్మిటేజ్ ప్రదేశములో రికోధనము జేయుటకు పుడరలు ప్రభుత్వమువారు ఒకకా బెర్నియారుగారిని బంపిరి.

నాకాళయ నూలీలు సమైక్యమై బ్రామ్మసోర్త జనరలవర్గము యూనియన్స్టుల తాము సహాయముచేసెదమని నేననులు రైల్వే యూనియన్స్టులవారు అభయమునెరిరి.

జర్మను నాకాధిపతులు జర్మను నావికల వేతనముల విషయమై సానభూతిని జూపనందున బ్రిటిషు రేవులలో జర్మన నౌకలను సామాన్ ఎక్కించుటకుగాని దించుటగాని జేయటను బ్రామ్మసోర్తకున్న స్ట్రీట్ లో యూనియన్స్టులవారు మానిరి.

యూనైటెడ్ స్టేట్స్ చమురుకవుల్లు

వింతసంగతులు బయల్పడుట

విచారణసంఘమువారు పాటుగాని విచారించెదరట, వారిపుడు ఆరోగ్యముగ నే యున్నారట.

పాటుగా రు.దో.పానీ గారికిచ్చిన 100000 డోలరు నోటులో సగమునోటును డో.పానీ గారినుండి విచారణసంఘమువారు తీసికొనిరట.

గ్రీగరిగారిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఈయనస్థానే పో.వి.నీ గారిని ప్రభుత్వవ్యాపివాదిగ నియమించిరి.

మే.కా.దో. గారికిని డో.పానీ కంపెనీకిని సంబంధము లేదనిరి. మెక్సికో కర్మనహరములలో డో.పానీ గారికి సలహా ఇచ్చితి ననెను.

ఆంగ్లో-జపాను ఒడంబడిక రద్దుగుటకు పూర్వమే డో.పానీ గారితో కంట్రాక్టు జేయబడెననియు గ్రేటు బ్రిటనుతో జేపాను యూనైటెడ్ స్టేట్స్ గారికి జెందిన ఫసిఫిక్ తీరమును దండెత్తునని తెలిసి చుటలగా పెరణురేవులలో చూడు చుండుటకు డో.పానీ గారితో ఏర్పాటు జేసినయి నాకాళప్రభావ ఇంచినరు తెలియజేసెను. నా నూలులూ దగ్గర మనకు నాకాళమును తెల్పుకొంటిమేని పద మటితీయ నెవరును బయ్యుచలేనని రాబిక్ సకగాని ఒల్ గ్రుడ్డిజెప్పిరి

పాటుగాని విచారణసంఘమునా రిడిగ (చక్కలకు ప్రత్యుత్తరమునీయ నిరూపించెను. విచారణలను ఆపుజేయబడెను.

పోర్టుగెల్లును దగ్గర రెండు విమర్శనకు కేసే నడుపబడురైల్వే డీగారి 17 నురు చనిపోయిరి. చాల అపాదము జరిగెను సహాయము చేయుటకు పిలువఁ పోయెను.

లెండన్ ఒడంబడికను స్పెయిను సంతకము జేయ సంగీకరించెను.

కర్మనహరమునకు ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేసెనమని ప్రధానామాత్యుడు ప్రకటనసంఘమువారికి తెలియజేసెను. కాని ప్రభుత్వమువారు సంతకకర్తలైనగాని ధనసహాయమును గాని జేయ వీలులేదని మగ్గోవాల్ల గారనిరి.

ఆంగ్లాడియాలో వీధులందు సమైక్యవాదులు ప్రతి మర కిట్టికీలును బ్రద్దగాట్టిరి. రైల్వే ఆగిపోయెను. చిన్న బాలుక కప్ప మిద ఎక్కులుచేతను రైల్వేమీద రాళ్లును రువులుచేతనే ఆపు జేయవలసివచ్చెను.

బెంగాలు శాసనసభ

స్వరాజ్యపక్షము

కలకత్తా, పిల్లవారి 3:— బెంగాలు శాసనసభలో సభ్యులును స్వరాజ్య పక్షము శాస్త్రదర్శియునగు జె.యం.సేన్ గుప్తాగారు ఫిబ్రవరిలో జరుగబోవు శాసనసభా సమావేశమున యాక్రందిక రాజ్యముల విచారణకు తీసికొని వచ్చెదనని నోటికు నిచ్చిరి. (1) గవర్నరుగారి ప్రస్తుతమంత్రులగుందు శాసనసభకు సమ్యక్ములేదని బెంగాలు ఎన్నికల గారికి ఒక మామూలు సన్మాన పత్రము పంపకలెను.

(2) గవర్నరుగారి ప్రస్తుతమంత్రులగుందు శాసన సభకు సమ్యక్ములేదని శాసనసభ అధ్యక్షుని ద్వారా గవర్నరుగారికి ఒక సందేశమును పంపకలెను.

శిశువారము

కలకత్తాలోను, బెంగాలు దేశమున జిల్లాలలోను, ఒట్ట ణములలోను శిశువారము నిన్ను సాయంకాలమునముగిసెను. కాంటె ను లిట్టునుగాను ప్రదర్శనమున సారితోషికము లిచ్చుచు శిశు ప్రదర్శనమున గూర్చి సుతుష్టిదెలిపవలెనను. బెంగాదినమున యి 6759 ప్రోకుచేయబడెను.

అమెరికన్ సంచారులు

అమెరికానుండి సంచారుమునరై బయలుదేరిన 430 మంది అమెరికనులు జపాను వైశాలను చూచి కలకత్తాకువచ్చి నేడు కలకత్తాలో ముఖ్యముగా చూడవలసినవానిన్నిటిని చూచుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

బ్రిటిషుసర్వీసులలోనున్న లెఫ్టెనెంటు జెనరలు ౫౦ నాలోల్లవిజాతగారు లెఫ్టెనెంటు జెనరలు ౫౦ వియం మార్షుగారు తరువాత జెనరలు క.మాండోగు అక్సరుగా యిండియాకు ప్రత్యుత్తుటకు నియమింపబడిరి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. (అ.ప్రె.)

1924 కాంగ్రెసుమాసభ

ధారావ్యులలో సభను జరుపుటకు సన్నాహము

ధారావ్యులలో 8 వ తేదీ సాయంకాలము గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ధారావ్యులలోనే 1924 డిశంబరులో 89 వ జేషియ మహాసభను జరుపుటకు గూర్చి వారాలోనించిరి. రైల్వే స్టేషను కదుట నోకొట్టల మున్నది. ఎవ్వరికరావు బతారగారి స్థల మింకొకటి యున్నది. ఈ రెండు స్థలములలోను నుంచినరు సమృద్ధిగా దొరుకునని ప్రవీణులు నిర్ణయించిరి గాన వాస్తవములను ప్రవీణులకు నిర్ధారణచేసిరి. మండలమున 40 వేల రూపాయలకు కనూలు చేయుటకు నిశ్చయించిరి. అందులొక యుప సంఘము నేర్పరచిరి. 117 వ తేదీనీ మరల సభ జరుగును. ఆ సభకు మండల నాయకుల నందరిని గూడ వాహ్యునించెదరు ఆ సభలో స్వీకరణ రాష్ట్రీయసంఘమునకు తెలిపెదరు. రాష్ట్రీయసభ చుట్టిలో 28,24 తేదీలలో జరుగును.

జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల చట్టము

బొంబాయిమంత్రి చేయదలంచిన ఫవరణలు

బొ.బాయి, పిల్లవారి 4:— బొంబాయిలో అనరబుల్ మంత్రి గులామహుస్సేన్ హిదాయతుల్లాగారు జిల్లామ్యునిసిపాలిటీల చట్టములో, స్త్రీలకు గూడ బొంబాయియందువలెనే కేక్లిన మ్యూనిసిపల్ ఎక్కిల యందు అధ్యక్షులుగా నియమింప వీలగునట్లు కోర్కెను సమయము చేయదల చిట్లు తెలియబడుచున్నది. పూనా అసామ్యువాబుదు న.ర.ములకుంటి పెద్దయ్యునిగిపాలిటీల అధికారమును హోచ్చిగుటకు వీలగుటకు ఒక బిల్లును హిదాయతుల్లాగారు చిత్తుగా ప్రాసాదించిరి. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడినట్లయిన జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీలకు బ.బాయిలో అధికారుల నుండి యిస్తుటికంటె యెక్కువ స్వేచ్ఛచ్చువును, మ్యునిసిపాలిటీలకు తమతరువాత మేలమ పనులకు నిర్వహించు నుటకు ఎక్కువ ఆకాళము కలుగును. కలకత్తా మ్యునిసిపల్ లిల్లు బొంబాయి శాస్త్రవేదను వలె మ్యునిసిపాలిటీని ప్రవలభక చేయవలె ఉద్దేశించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కలకత్తా మ్యునిసిపాలిటీ నరు దాని నికను. విమర్శించుచున్నాడు. బాలై. సమాధులలో యిది విచారణకు రావచ్చును. మ్యునిసిపాలిటీల చట్టము మంత్రిగారు చేయదలంచిన సవరణల ప్రకారము మ్యునిసిపాలిటీలలో పార్లమెంటు రీతిపద్ధతి ప్రవేశపెట్టుబడునని వీరుకలించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు ఏ మ్యునిసిపాలిటీ పద్ధతిలోనై అంగీకరింపక పోయిన యెడల ఆమ్యునిసిపల్ సభమును తొలగించి కేరుసభ్యుల నెన్నుకొనునని నియోజకర్షమువారి నడువచ్చును. వీరూటయే ఆమరూట, (అ.ప్రె.)

రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసముపై

మహాత్మాపత్రిక అభిప్రాయము

పూ. పిల్లవారి 4:— రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసమున నిరుత్సాహముతోను ప్రభుత్వము ప్రజానిస్వేరింకురనిమహారాటా పత్రిక చెప్పుచున్నది. ఉపన్యాసము ఒక సామాజిక మున్నది. అన్ని పక్షములవారును లెనిన్ సామాజ్య శాసనసభలో నిరంకుశాధికారులను బలవంతపరుపవలెని మహారాజు పత్రిక ఉద్బోధించుచున్నది. (అ.ప్రె.)

స్త్రీలను మిల్లులో చేర్చుకొన గూడదు

సిన్నర్సు యూనియన్ వారి తీర్మానము

అసామ్యువాబుదు, పిల్లవారి 4:— స్త్రీలను మిల్లులలో చేర్చుచుండ వాసివేయుటపై ప్రభుత్వమున యిట్లుకన్ స్త్రీలను చేర్చుకొనట అపివేయవలెనని తీర్మానము సిన్నర్సు యూనియన్ ప్రతినిధుల ఆమోదించిరి. స్త్రీలు యిండియన్ లో పనిచేయుటలను నివాహమునకు స్త్రీలదొంకః ధమిచ్చికోవలసి వచ్చుచున్నదనియు ఇండియన్ లు ఆకర్ష చేయబడుచున్నదనియు సీతలేతండ్ పోవుచున్నదనియు చెప్పబడెను. (అ.ప్రె.)

నేలము, కి. పి. బరి:— మహాత్మాగాంధీ ఉచిత పతక ముద్రించునారు ఒక సాధారణసభలో కీ॥ కే॥ ఎన్. కస్తూరిరంగయ్యగారు, హిందూపత్రికా సంపాదకుల మరణమునకు తమ విచారము దెలుపుచు ఆయనపేరకు ఒక హిందీ తరగతిని స్థాపించుటకు తీర్మానించిరి.

అఖిల భారత ఖద్దరుసంఘము

బొంబాయి తీర్మానములు

ధనము-విధానము

జనవరి, 21 వ తేదీని ఫిబ్రవరి ఒకటవ తేదీని బొంబాయి లో ఖద్దరుసంఘ సమావేశము జరిగినది. ఆంధ్రలో నీడిగువర్తి రావు నవా లామోదించ బడినది.

గాంధీమానము

(1) భగవదనుగ్రహమాన గాంధీమహాత్ము డీ ప్రబల వ్యాధి బారినండి తప్పించుకొన గలిగిండుట కీ సభవారు ప్రత్యేక శ్రమను నివ్వగలము. వినుతియ చున్నార. ఈరీతిగా జగత్పూర్వ డిప్లొమేషన్ మాస్ట్రోవోద్దేశం దీక్షితులగు మన మహాత్ముడు మరల మనకొసంగిండుట కొంతమేళ్ళయిన అనుగ్రహ మును మహాత్ముని గౌరవార్థమైనందున మహాత్ముని గురించి అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమునా టిటిల నిర్ణయించి ప్రకాశించి యానెల 18 వ తేదీ మొదలగా మార్చి నెల 18 వ తేదీ వరకు ఈ నెల దినములను భారత దేశ వాసుల దినము చేయునంతటికైనా కట్టిపెట్టిన నూతన గౌరవము. అట్టిప్రయత్నము పునఃపునః గూడ ఖద్దరు ధరించుట తన ముఖవిధిగాని గ్రహించుటల చేయగోరెదము. ఈ విషయమై మార్చి నెల 18 వ తేదీలోగా మన అభీప్రాయనిర్ణయములను తగినంత ప్రబలదీక్షతో తీర్చుకొనదలి రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘము లన్నియును పనిచేయునని నిర్ణయించుచున్నాము.

ప్రతిచేలువేయ వ్యవసాయదారులకు విజ్ఞప్తి (2) ప్రతిచేలువేయ పొలములలోనే ప్రతిపాడిగా కాండ్రా కాండ్రా తిని వచ్చే గా గోరెదము. అధికముల తమకుటుంబమునకు కావల సుట్టలను గానినంత ప్రతివైక నిలువచేయగోరెదము. ఈ విషయమును వ్యవసాయదారులకు దుకిని కాంగ్రెసుసంఘము వారందరను (కొత్త ప్రతి అవసరమిచ్చివులలోనల నీ భాగుగా బోధింపగోరెదము.

కాంగ్రెసుసభ్యులకు విజ్ఞప్తి

(3) ప్రతి కాంగ్రెసుసభ్యునిని డిగ్రీ తిగ్గునామనం దొరకట్టగాంచి వామై నూతనమునుండేలిత. ఈరీతిగా ప్రయోజనము రాబట్టునై నూతనదేశములను కాంగ్రెసుసభ్యులందరను కందర్శకలు కావలెను.

ఖద్దరు విధానము

(4) ప్రతి రాష్ట్రమునందు ఆరాష్ట్రముందుల ప్రజలకు రాజకీయ ఖద్దరు ఖద్దరులు ఆరాష్ట్రమున కేయించుటకు తగిన ఏర్పాటులు జరగవలెను. (2) రాజకీయముగా ప్రాంతములం దీయవలె కవిధియగు నున్నదో యావత్ప్రతి ప్రబలముగా నున్నదో ఆప్రాంతములం దీవనిపూర్తిగా జరుగవలెను. ఇట్టి ఆకాశకాళముల మధ్యగానూ ప్రాంతము వారికి కావలసిన బట్టలందరకు నుటకునూ అంతయు లభింపజేయు నున్నప్రాంతములలో నవి జరగవలెను. (3) ప్రతిరాష్ట్రమునందు కావలసిన ఖద్దరుబట్టల ఆరాష్ట్రములోనే పూర్తిగా తయారగు స్థితి ఏర్పడవలెను. మన రాష్ట్రములవారు తమతమ రాష్ట్రములలోనే రాష్ట్రీయ ఖద్దరు సంఘములద్వారా తరఫునపాఠం మొనరించు నుండవలెను. జమరాష్ట్రమునదలి ప్రజలకు లోటు రాష్ట్రము చూచుకొనిన పిమ్మటనే యిదిరాష్ట్రములవారికి సహకారము చేయవలెననినది.

ప్రియస్థాములు

(5) కలెక్టరేట్ ఖద్దరు ప్రజలకు నమృతముగాను నులుపుగాను జ్యోతిమైవలెను లభించుటకు ప్రతిరాష్ట్రమునందు ఖద్దరు సంఘమును మోపుగా నేర్పించుచేయవలెను.

రాష్ట్రీయ సంఘములు

(6) రాష్ట్రములందు ఖద్దరు తరిత్రమనుగూర్చి రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘములకు గల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమున కెట్టిభంగమునకైనా కలెక్షన్ల వరకు ఖద్దరువనిని మంజూర్టుబాటుమీద వడపించుట మాఖ్యానరహితము నున్నది. కాన ప్రతిరాష్ట్రమునందు ఖద్దరు సంఘముల నేర్పించవలెను. సమర్థులగు వారిని బాధ్యతను గుర్తించిన వారిని ఆసంఘమున సభ్యులనుగా నియమింపవలెను. కనీసము మూడేండ్లదరకైన వారి అధికారము కొనసాగునట్లే నుట చేయవలెను. అట్లు చేసినవారిని నిరంతరాయముగా పని జరుగదు. ఆ ఖద్దరు సంఘముల రాష్ట్రీయ సంఘములు

సంఘములు ఖద్దరు విషయమున సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నిర్వహించి నియంత్రించుట నూతనమునూ.

రాష్ట్రీయ ఖద్దరు శాఖ

(7) ప్రత్యేకముగా ఖద్దరు ప్రచారమునకే యావత్ప్రజల మును వినియోగింపబూనిన సమర్థులగు ప్రచారకులను రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘములవారు నియమింపవలెను. వారిపనిని కట్టించి పరిశీలించుచుండవలెను. ఈప్రచారకులకు జీవనోపాధి కెట్టి యిచ్చించియును కలెక్షన్ల తగినదీక్షలతో సంపగతం అధ్యయనమును చేపట్టగల ప్రజలకు కాని కావలసిన వారిని పనిలో నుంచుటకు పూచీపడవలెను. ప్రచారకుల జర్నల్, నిత్యములు, జీతము మున్నగువారిని కలెక్షన్ రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘముల వారు నిర్ణయించి అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘమువారి ఆమోదమునకు పంపవలెను.

వాలంటీరులకు అభ్యాసశిక్ష

(8) రాష్ట్రీయ ఖద్దరు వాలంటీరులకు కలెక్షన్ ఏర్పాటు చేయగల నూతనదేశముల మున్నగు ప్రజలకు భాగుగా నేర్పించు రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘములు తగిన ఏర్పాటులు చేయవలెను. వాలంటీరుల ఖద్దరుప్రచారమును భాగుగా నియంత్రించుటల చేయవలెను.

అఖిలభారత ఖద్దరు శాఖ

(9) ఈ శాఖ సమర్థులను నియమించుటల చేయవలెను. వాలంటీరులకు నియమించుటల చేయవలెను. (1) రాష్ట్రీయలకు ఖద్దరు పనిభాగుగా జరుగు నియమముల పీఠాన్ని సంఘములకు సహకారము చేయవలెననినది. (2) రాష్ట్రీయలకు జాగుచున్న పీఠాన్ని తగినదీక్షలతో చేయవలెననినది. (3) ఖద్దరు సంబంధపరమ వర్షియలలోను వైభవమును ఉదయము కేర్పాటుచేయవలెను. ఈవిధముగా తగిన వారిని నియమించుటల చేయవలెను. అంతకుగూర్చి నియమములను చేయవలెను. నూతనముల తీర్చుటల విధియలల పరిమితి మున్నగు విషయం దిట్లు అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘ రిపోర్ట్ ధరించు ప్రయత్నము

బయట

(10) అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘమువారు తమతమ ధనమునట్టి పీఠాన్నివరకు రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘములకు ధనము నుటయుగానిచ్చెదరు. అందుతోడుగా రాష్ట్రీయ సంఘములు రాష్ట్రీయలందుగూడ కొంతధనమును పంపివలెను. అరిక గాబును పుచ్చుకొన ధనమును కేర్పాటుగా వినియోగించుటకు పూచీపడవలెను. ఆ ధనమునకు మహిగా నిలువ నుటల మున్నగు విషయం దిట్లు ప్రతిరాష్ట్రముల గూడ ఈవిషయముల ప్రచారము పరిష్కరింపవలెను. అవసరమునట్టి యింతవరకు గూడ కొరవడును.

ధనావశ్యకత

II. కేరళము రాజకీయార్థిక స్థానం త్రిము లభింపవలెననినది. వారిందను ఖద్దరు ప్రచారమునకు ధనసహాయము చేయగోరెదము. అధ్యయన ప్రత్యేక స్థానం ముగిసే ఖద్దరు ప్రచారమును నిర్వహించి నిర్వహించిన వారలకు కలెక్షన్లను గాని కాంగ్రెసు నియమములకు విరుద్ధములగు విషయములను జరగరాదు.

అను నీతిర్యాము లాసభలో నామోదించబడినది, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రముల వార ఖాస్తు లామోదించబడినది.

ప్రతిరాష్ట్రము వారికి ఒకవచ్చనము వాయిదాకు ఒకలక్షరూపాయలు బదిలీయబడినది. వారు దానికి తగిన కలెక్షన్లు వాయిదావచ్చినట్లైతే అత్యుపాయములను మించకలెక్షన్ల వరకును సోపానించుటకు కార్యదర్శి కధి కారి మిమ్మడమైంది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమువారికి మరల 90 వేల రూపాయలు ఒక ఎల్పింము వాయిదాకు బదిలీయబడినది. వారు దస్తావేజులను వ్రాసియిచ్చిన ఫిస్తులు వారికా మొత్తము నిచ్చుటకు కార్యదర్శి కధి కారి మిమ్మడమైంది.

ఖద్దరుబోర్డు నాం ఫిబ్రవరి నెలలో పంజాబు రాష్ట్రమును సంపూర్ణము చేసెదరు. ఏమట్లు పంజాబువారి దరఖాస్తును గూర్చి ఆలోచించెదరు.

కఫహారిమా

దన్నడల్ఫీ 1-కి 0-0-0 (6 డబ్బీల మందుగలి) 1-కి రుప్ 2-0-0 ఈ మార్పులు మహాలికచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బనము, కానపీస, కైత్రజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని కంటునుచుకొనుట మంచిది. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రయాగలో అమావాస్య

స్నానములు

శాంతముగా జరిగినవి ప్రయాగలో శ్రీవేదీసాగర సంక్రమమునందలి అమావాస్య పర్వతమునకు యాత్రికులస్నానములకెట్టి నిరోధమును జరిగలేదు. స్నానములకు ఏర్పాటు లన్నియును చాలాభాగుగా జరిగినవి. యాత్రికులసంఖ్య కేవల టిక్కెటులందవలెనంత మోచుగా నుండలేదు.

గాంధీమహాత్ముని ఖాండలాకు

మార్చిదరు

బొంబాయిలో వదంతులు ఈ నెల మొదటితేదీ రాత్రి 10 1/2 గంటలకు పూజానుశీలన బొంబాయి ప్రజలకు పుణ్య విలీఖు తెలిపినదిగా నిందించవార్తను తెలిసెను.

గాయము పూర్తిగామానినది

గాంధీమహాత్ముని గాయము పూర్తిగా ముందరయే చెప్పబడినది. ఇది కానినైని వర్షము పడుటచూచుకొనే ఆకలివైపు అని డాక్టర్ ఫటల్ గాని తెలిపి.

ఖాండలాకు మార్చిదరు

భారతదేశ సేక సంఘసభ్యుడగు ఎన్. ఏ. ప్రదీగుగారు యానెల మొదటితేదీని సుపాత్ముని సందర్శించెను. ఏదోయొక ఆరోగ్య సామర్థ్యము త్వరలో మహాత్ముని ముందరయే ఆసాధనమేదో తెలియలేదనినది ఎటులనో తాను తెలిసికొంటినియని ప్రయత్నము తెలిపి మిమ్మడమై మార్చిదరు పూజాలో వదంతులు ప్రబలముగానున్నవి.

నడయాడుట కనుమతి నిచ్చిరి

కర్మాటమును వదిలి గదిలో మహాత్ముడు నడయాడుటకు కల్పణమాడకగా రనుమతించిరి.

ఆంధ్రానుగారు సంపర్కించిరి

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు 2 వ తేదీని సహాత్ముని సంపర్కించిరి. శ్రీయగుతులు సి. రాజగోపాలాచారి, సేతుగమునాలాలు బజాజు, వల్లభాయీ పటేల్ మున్నగు వారై 2 వ తేదీని పూజాచేరిరి.

ఖద్దరుసంఘప్రతినిధులు బొంబాయివెల్లెదరు

బొంబాయిలో ఖద్దరుప్రచారమునందలి కాంగ్రెసుసంఘములకు సహకారముచేయుటకు సేతుగమునాలాలు బజాజు, సి. రాజగోపాలాచారి, వల్లభాయీ పటేల్, ముగ్ధలాలు గాంధీ, ఎన్. మోన్ టెన్సన్ లాంగ్లెస్ మున్నగు వారు అఖిల భారత ఖద్దరుసంఘమువారు నిర్వహించిరి. ఈ గాం. 10 వ తేదీని వారి బొంబాయినుండి బయటికి పంజాబు వెల్లెదరు. (బొంబాయి కానికల)

రాజ్ లుతానూ కా జాతీయోపసంఘము

ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీ (బునవారం) మధ్యాహ్నం నాలుగు గంటలకు రాజ్ లుతానూ రాజ్ లుతానూ కా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణసభ జరుగును గాని ఏ లక్ష్యంభూత్మ్యులెల్లగును కావార్తియు.

చర్చంబయి పంజాబులు:— (1) గెల్ 1-24 తేదీని కాకాడలో జరిగిన సోదావరీల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్షమువారి తీర్మానములు రాజ్ లుతానూ కాలో అమలులో పెట్టుట

(2) 16 ది ఫిబ్రవరి మొదలు 21-వ తేదీ వరకు అంతర్వేది గ్రామములో జరిగివున్న మహాత్ముని సందర్శనము, కాంగ్రెసుసంఘము చేయవలసిన యేర్పాటులను గురించి ఆలోచించుట, (3) యింతరవయములు.

కార్యదర్శి. త. రా. కృష్ణారావు.

కొచ్చిన్ హైకోర్టు వకీలుగారి మరణము.

కొచ్చిన్, ఫిబ్రవరి 4-వ హైకోర్టు వకీలును, బ్రిటీషు కొచ్చిన్ హైనిసిల్ కౌన్సిలు అండ్ ఛార్జెస్ కు బాధ్యతనుగాను నిన్ను చేసిపోయి. వీరి చాలాదినములుండి తయారీ బాధ్యతనుండి. వీరికి 42 సంవత్సరముల వయస్సు. వీరి బంధు కోటిని మిత్రబంధులను విచారమున ముంచి దిగంగులైరి నేటి ఉదయం ఉత్తరీయము జరుగవచ్చును పెట్టుమందిచ్చి యుండి.

(అ. వె

దబ్బీ 1-కి 12 సూత్రాలు వెల రూ 0-6-0.
అమ్మతాంబనము, డిపో, మదనాప - బొంబాయి

త మా పా లు

చి కి త్న

తెచ్చుడు—నీ బాధ్యమునకు మనస్తాపము ముఖ్య కారణము. నీవు సంతోషముతో ఉండవలెను. పని జేయుచున్న నీవు హాయిగా సంగీతం పాడుతుంటే మంచిది.

లోగి—అయ్యో! నాకు కుంపటి పోవడంలేదు.

ఎవరిని మార్చవలెను?

ఉద్యోగి (నర్తకునితో)—నిన్న నీవక్కాన్న కోటును మార్చవలసి వచ్చింది. నా భార్య కది యిష్టంలేక పోయింది.

నర్తకుడు—కోటు మార్చడమే! నీకేం పిచ్చా ఏమి? ఆనందమయితే ఇంటికిపోయి భార్యను మార్చుకో.

సం దూ రు కు ట

బడి జరుగుతున్నది. మూలనొక పిల్లవాడు కేబుల్లోని కేగుపండు దీసికొని తన ప్రారంభించాడు. ఉపాధ్యాయుడు చూచి, వెలుపలకు బోయి తన రావలసిందని ఎగతాళికి తెచ్చెను. బాలుడు వెంటనే లేచి ద్వారము వంతు పోయి "అయ్యో! నా తమ్ముడు మాదా రావచ్చునా? ఎందుకంటే పండులో సగం వాడిది."

చక్కని వివరం

"వస్తున్నాడు, వస్తున్నాడు" అని ఉర్రోత కాగితములలికించారు, పత్రికలలో ప్రచురించారు. కొన్నాళ్లు జరిగినవి. "బుధవారం రాత్రి 8 గంటలకు బొను హాలులోనికి వస్తాడు" అని మళ్ళీ ప్రచురించారు. అందరికీ పోవలెనని కుతూహలం కలిగింది. అనేక మెల్ల దూరంనుంచి ఎందరోవచ్చారు. టిక్కెట్లుకొని బొను హాలులోనికి బోయినారు. రాత్రి ఎనిమిది గంటలయింది. తెర కైకిలేచింది. పెద్దబోద్దమీద "అతడు పోయినాడు" వ్రాసి వుంది. దబ్బంత ఆతడు పట్టుకొని పోయినాడు.

సంగీతం

సంగీతం కచ్చేరి జరుగుతున్నది. ఒక వృద్ధుడు దుబ్బిస్తున్నాడు. ఎందుకయ్యా ఏడుస్తున్నావని ప్రక్కవాడడిగాడు. మా అమ్మాయి కూడ ఇట్లాగే పాడేదని ఆవృద్ధుడన్నాడు. మా అమ్మాయి ఇట్లా పాడలేదే యని చెందవాడడుగగ, అంతా ఇదే మోస్తరు! మా అమ్మాయి పాడుతున్నా ఏమి పాడుతుంటో ఎవరూ తెప్పలేదని, వృద్ధుడు తెచ్చెను.

మర్యాద

భార్య:—నేను పాడుతుంటే మీరు వాటిట్లోకి పోతారం. నాపాట మీ!ష్టం లేదుగాబోలు.

భర్త:—అదిగాదు. నేనిక్కడంటే, ఇరుగు పొరుగు వాండ్లు నిన్ను కొడుకున్నారని అనుకుంటారేమో నని, నా భయం.

దుఃఖాంతం

తల్లి—అమ్మయ్యా! అదేం పుస్తకం.

కూతురు—ఇది చాల మంచిపుస్తకం. కాని కథ నీకిష్టం ఉంటుందని లోచను. చివరకు అంతా దుఃఖంగా ముగిసింది.

తల్లి—దుఃఖం ఎట్లాగమ్మా?

కూతురు—కథానాయకి చచ్చిపోవును. అంతట ఆతడు విధిలేక భార్యనడవ పోవలసి వచ్చును.

చెన్న పురి శాసన సభ

ఫిబ్రవరి సమావేశము

మ.రా.మ. కాసనసభ ఫిబరి సమావేశపు కార్యక్రమము కనిపారపు ప్రతిక కూడ ప్రకటింపబడెను. అందు అధికారుల తీర్మానములు 45 చేర్చబడినవి పొరబాటున వాడుబడెను. అధికారుల తీర్మానములై చర్య జరుపుటకు ప్రత్యేకింపబడిన 6 దినములకడవినియోగముచేయుటకు ముగియుటకు ఉపమానేయవలసి అధికారుల తీర్మానములు చర్యకు తేలిదనవి తెలియుచున్నది. కాని ఏ వెద్దిరాజువారిపేరు ఒకతీర్మానమున్నది. ఆమెట్లు రిజర్వేషన్లు చేసిన భూము ను కేంద్రీకు చార్జి కిందకును విస్తారముగా తెలుపబడిన గావించుట: ప్రస్తుతము ద్వివేయకలయు నని నీ దురపాధిరేకన దానిన మానేయున తీర్మానము పాపపాదించబడెను. కాని తీర్మానములై చర్య ఫిబ్రరి సమావేశమువరకు ఆపుటకు ప్రభుత్వమువారు అవధికార పర్యాయం అంగీకరించి యుంటిరి. ఈసమావేశమున తీర్మానములై చర్యకు చర్య జరుగెట్లు.

ఇండియన్ బారుకమిటీ

కు ని పూ ర్తి యై న వి

ధిల్లీ, ఫిబ్రరి 1:—ఇండియన్ బారు కమిటీవారు వారి పనిని పూర్తిచేసి అంజనను ఏకీభరించి ఒకనివేదికను తయారుచేసిరి. సభ్యులు ఎవరి యింద్రుడు వారు పోవుచున్నార. 45 ఎద్దుల క్యామియెటరు ఫిబరికి మధ్యలో యింగ్లండుకు పోవుచున్నార. (ఆ. (మె.)

ఒకవైమానికునికి గలిగిన ప్రమాదము

ధిల్లీ, ఫిబరి 1:—జనవరి 29 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు వైమానికుడు డి. యస్. చూర్వాణ్ పునానామి, రిసార్త పూరుకగ్గర ఎగురుచుండగా ఒక మరణానందము సంభవించెను. అంతియను కలిచేయుటకై రిసార్త పూరుకు 4 మైళ్లదూరములోనికి తిరిగివచ్చి పోవుచు ఒక చెట్టుకు కొట్టుకొనెనట. తీరినంతి క్షిప్రించ కొనిపోవుచుండగా యంత్రమునిప్పులు కొరెను. వైమానికుడు చనిపోయెను. కాల్వొరర్ హాలు అను ప్రయాణికుడు తల్లిని దెబ్బచేతను వంలచేతను బాధపడచున్నాడు. చూర్వాణ్ భార్యయొక్క తెయోపాకము! విభవరాల్లెయ్యింది.

కొచ్చిన్ నీటిలో మరియొకబోలు ప్రమాదము

కొచ్చిన్, ఫిబరి 2:—చక్కరక్కేలదగ్గర డాక్టరు కొడెయ్యి మోటారు వడన కొచ్చిన్ నుండి నేలుకట్టి, డిల్లీకి కలెక్టరు హనున కర్చి నును తీసుకొనిపోవుచు చేతులుకట్టు స్థానమున పొలియించబడిన యినుక లొంగిపెత్త భయముతో కొట్టుకొని నును గ వారంభించెను. ఈపడలో కర్చి నును ఆజనభార్యయు బంధువులతో కూడ కుమార్తె వివాహమునకై పోవుచుండిరి. అస్త్రభయమున పడకొట్టుకొనగానే ఆకునుబద్దలై నీరుకొనికెచ్చి వడనమున గ వారంభించెను. వడనవారు దైర్యమును పోగొట్టుకొనక వడనను ఒడ్డుకు వడుక వారంభించిరి. ఇంతలో మరియొక వడన వారు వచ్చి వడనవారిదను లోపల నున్న మకములను అంకరించిరి. వడ వంకయు చనిగిపోయింది మందరి భాగము మార్తము నీటికై కలచుచున్నది. (ఆ. (మె.)

విశాఖపట్టణముజిల్లా జాలీయాయోవ

సంఘసభ

ఈ నెల 10 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు తెలుగుజిల్లసంఘ జిల్లాసంఘసభ జరుగును. అందు అతియభ్యువిమయముల చర్చించబడును. జనవరి 18 తేదీ కార్యనిర్వాహక సంఘసభకు కనీసపు సంఖ్యసభ్యులు రాక జరుగలేక, కావున ఈ సభ జరుగునట్లు తాము కప్పక దయచేయ గోరెదము.

అందు చర్చించు విషయములు 1. 20, 10, 6, 28 లేదుల జిల్లాసంఘసభలు, కార్యనిర్వాహక సంఘసభల కార్యక్రమ నివేదిక 2. కార్యనిర్వాహక సంఘసభల తీర్మానముల ఆమోదము. 3. 1928 జనవరి, డిసెంబరు 1924 నెలల ఆకాశవాణి నివేదికలు ఆమోదము 4. 1914 ప్రారంభమున అప్పు అప్పు నివేదికలు 5. జారిన సంగీతమున చేయవలసిన పని, అందులకు వ్యయము. 6. సా మ్యు వ నూలు చేయు విధానము. 7. తీర్మానములు కట్టి: 1928 ప్రచారమునుగూర్చి నివేదికము; నూతన సంవత్సర ప్రచారపు విధానము. 8. గారి వాన ఫలిత విచారణసంఘ నివేదికకు ఆమోదము. 9. ఆది నివారించుట కు ఖర్చులు కనూర్లుచేయు విధానము. 10. జిల్లాసభను మార్చి 22 తేదీని మాడుగులలో జరుపుటకు ఆమోదము. 11. సభా క్రమింధుల ఎన్నికల నియమముల సామ్యుచార్చి తీర్మానము. 12. నూతన సంవత్సరపు జిల్లా సంఘసభకు ప్రతిభలు రాష్ట్ర సంఘసభా ప్రతిభలు యెన్నికలు తేదీ నిర్ణయము గాష్ట్రసంఘ సభ్యుల ఎన్నికలకు విధానము, ఏకీకృత ప్రాతినిధ్యము. 13. ప్రతినిధులగ ఎన్నికలకు అవ్యర్థుల దుముము వాతము చేసిన కార్యకర్తల చర్య ఆమోదము. 14. అభిలభారత సంఘసభ తా నియంత్రణ జిల్లాసంఘభాగము రూ 418 లు సామాన్య ఖర్చులకు కార్యకర్తలెట్టి చర్య ఆమోదము ఇతర ప్రత్యేక నిధులనుండి సామాన్య ఖర్చులకు వెట్టి ఖర్చు ఆమోదము. 15. సభ్యులు చచ్చు తెచ్చు ఇతరవిషయములు.

జిల్లా సంఘసభలో పాటు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ కూడ జరుగును. చర్చించు విషయములు: 1. రంగుల డిసెంబరు జనవరి ప్రచారపువిల్లుల ఆమోదము. 2. గొల్లె. పాటె. జరగాక యింక మిగిలిన కాలం డిసెంబరు జనవరి విల్లులు 3. కాంగ్రెసు ఉద్దేశ విల్లులుకాకై ఖర్చు ఆమోదము. 4. కుపాచనాన్య విచారణసంఘ ఖర్చు ఆమోదము. 5. మహిళాసభి ప్రాతి

చేయుటకును సహాయము చేయుటకును జిల్లాసంఘము ఎరుట నుంచుటకు విధానము తయారుచేయుట. 6. జిల్లాసంఘసభలో తేదీగిన తీర్మానముల వ్యయపరిశోధనము. 2. చర్యకు తెచ్చు యింతర విషయములు.

నూతన సంవత్సరమున నూతనోత్సాహముతో సభ్యులందరను పూర్తిగా హాజరు కాగోరెదను. వైకళికాలమునకే వైతాలాకాలో ప్రచారముచేయుటకు కూడనింతును.

మల్లిమడుగుల కోదంబరామస్వామి, కార్యకర్త.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీ మంగళవారము

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names and prices in different units.

మదరాసు అందుసదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)

ప్రకటన

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట 1924 సం॥ మార్చి నెల 1 వ నుండియు. ఆం యస్. 1924 రైల్వే ఇంటర్మీడియట్ మెయిలు 1 వ నుండి ప్రయాణపు ఛార్జీలు డిజిం 1 కి రూ 0.05 నుండి రూ 0.05 కు తగ్గించబడును.

టి.వి. గోవిందయ్య.

జిమ్మలమడక పూర్ణానందం, c/o వేదాంతం
కంభూకా(స్త్రి)గారు గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్ సి లిమిటెడ్

185, మాంట్యూరోడ్డు - మద్రాసు

మైనూరు రాజధానిలో ఆయుర్వేదవిశిష్ట అభివృద్ధి...

పి. కనకరాజు, మేనేజరు.

శ్రీరామరాజ్య స్టూడియో

ఇచ్చట క్యాన్వాసులో నూనెరంగులతో పోర్ట్రేట్ పెయింటింగ్ పెద్దసైజున పోటోగ్రాఫులను జూచి వ్రాయడము...

ఒకవారు ఆర్డర్ చేసిన వారికి తాగ తేలికగలదు. విలాసము:— పూసపాటి పి. కృష్ణమరాజు చిత్రకారుడు. 1/21 రాజగోపాలనాయకపేట, చింతాడిపేట - మద్రాసు.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెటు లాంపులు. టూల్స్ టెబుల్ 1 కి 2-8-0. టేబుల్ 1 కి 0-12-0. బల్బు 1 కి 0-8-0. సింగ్ లైటు స్ప్రింగ్ టూల్స్ 1 కి 1-4-0. డజన్ 1 కి 18-8-0. వెటెనరీ డజన్ 1 కి 0-12-0. మినియో క్రిక్ స్టోర్సు 83, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

కథలపుస్తకములు.

ఒక్కొక్కటి 4 అణాలు.

1 బాలనీతికథలు, 2 నూరు వినోదకథలు 3 శేషుక్క. పగటిచుక్క కథలు, 4 యుక్తికథలు 5 మర్యాదరామన్నకథలు, 6 తెనాలిరామలింగని హాస్యకథలు, 7 నిజమైన కాశీమజిలీలు 1 భాగము 1-8-0, 2 భాగము 1-8-0, 8 లక్ష్మీకథలు 0-8-0, పంజాబుకథలు 0-12-0. వలయువారు:— మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు.

1924 సం॥ డైరీ ఉచితము

వ్రాసినవారికి ఉచితముగా పంపెదము.

అమృత కల్పము,

మిక్కిలి ఘాటుగల వ్రాతము, లోపలకు పుచ్చుకొనవచ్చును. వైద్యరహితము, తానోపయోగ, వారసోపయోగ, అజీర్ణము, జ్వరము, కాయము, జలుబు, శైత్యము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, కడుపునొప్పి, మంటిసోపులు, క్షయము, కడుగునాటికి రావలసిన, ప్రతిగ్రహమును దుండ్రుచేయును. అలెజాన్డర్ (80 మోతాదుల) సీసా రు 1-4-0 పాతిక డ్రామ్స్ సీసా 0-12-0 పరక డ్రామ్స్ సీసా 0-6-0 బి. పి. కార్బి ఎస్సిటికెన్ 0-6-0. పి. జి. పి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశి. పెల్లూరు జిల్లా.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!! మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద రకము గోడకు లగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవారికి ఇనాముగా పంపబడును. 191 Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj 152 Harrison Road, Calcutta

చాకులు - తాళములు మంగళికత్తులు. అంబికాదేవాలయ వేలంబున. తెలంగాణ. తెలంగాణ ధర్మశాస్త్రాలాగుడు వ్రాయుడు. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కల్కత్తా అండ్ లాక్ న్యూఢ్ లెన్ etc. 3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలంగాణ అండ్ లాక్ న్యూఢ్ లెన్ పెద్దాపురం.

అతిసందరమైన బంగారుగాజులు దొరకు భవనము ఏమోస్తూ గాజులుగాని యే కొంతలా నైదు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. వాడెలా లేనిది అతిక్రమణి కయ్యచేసి యిచ్చును. మోహన: ఇది 2 1/2 సవరము మొదలు 6 సవరము వరకు కయ్యగలను. వేదాలము సహా మజారి జత 1-కి రు 10 మంగుసూర: ఇది 5 సవరము మొదలు 10 సవరము వరకు కయ్యగలను. మజారి జత 1-కి రు 25 లు ఒకడేడా ఆర్డరు నిచ్చిన మీరే తక్కువ కయ్యక తయారై అక్కడ ఆర్డరు యిచ్చునను నమ్మకము మాకు గలదు. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగవర్రులు, 25 వైశాలిబాదగోడు - మద్రాసు.

నవలలు సరస్వతీ గ్రంథమండలి నవలలు రాజమహేంద్రవరము ప్రకాశకుడు: అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి గంపాదకుడు: తల్లావల్లభ శివశంకరాశ్రమి ఇందు విశేషముగ వనోహర భాగ్యలక్ష్మణులును, భాగ్యలక్ష్మణులును నవసభరితములు నగు చారిత్రిక సాంఘిక సాంసారిక అపరాధకవితోధక నవలలు, ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్రలతో క్యాలిగ్రాఫులతో దిద్దిపెసిన రమారమి 200 పుటలతో రెండుమాసముల కొక్కటిగ వెలువడుచుండును. వెలువడు ప్రతిగ్రంథమును పోస్టేజిగా రు 1-0-0 నెలకు జంబాదారులకు జంపుచుండును. చంబాదారులకు జేరువాడు ప్రవేశదమును మండగ నాలుకాము వెల్లింపవలెను. ఇండియన్ వెబ్సైట్ గ్రంథములు:— 1. రహస్యవిప్లవము 2. చోరశిఖామణి 3. మాత్యారహస్యము, డిటెక్టివ్ నవలలు 4. ప్రేమసుందరి 5. లక్ష్మీప్రసాదము (సాంఘిక నవలలు) అనుబంధ గ్రంథములు:— 1. మార్కండేయ నాటకము 2. కృష్ణాంగిణి యను డిటెక్టివ్ నవల. ముందురాబోవు గ్రంథములు:— 1. రెనాయిల్డుకవివర్ణని 'సాస్టు' అనుబంధములు:— 2. అభాగి

శృంగారశ్రీనాథము కర్త - జేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి - శ్రీనాథకవి జరిగి మొట్ట కలెలామలముగా నిడిచావును. శ్రద్ధిరాజుల సర్కిల్స్ గీర్తించున. అపూర్వగ్రంథము, అద్భుతకథలు గలవు. రసవంతము లయిన పద్యము లున్నవి. రు 2-0-0 చాటుపద్యకవితమంజరి, ద్వితీయభాగము. 1-6-0 ప్రబంధరత్నావళి 1-8-0 మూసాల్ల శతపదములు. 0-4-0 శ్రీరామకథ (శివారతకము, (ప్రాచీనము) 0-3-0 ఫిబరవరి నెల మగియులోగా అద్దడు పంపువారికి పోస్టేజి పే: మే భరించి పంపుచును. మణిమంజరి మేనేజరు. 3/15, నల్లతంబిపేటి, తిరువల్లి కేసేణి, మద్రాసు.

లక్ష్మణరాయవ్యాసావళి ప్రథమసంపుటము ఇది కీర్తిశేఖరులైన కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణరావు గారు పత్రికలకు విడిగా వ్రాసిన చరిత్ర సారస్వత శాస్త్రీయవ్యాసములకూర్పు. ఇవిగాక అముద్రితముగ నిలిచిన 'కర్మయోగము' 'వశిలానగర మోరుగల్లే' అనువ్యాసములును ఇందు గలవు. దీనివల మూచందాదారులకు రు 2 లు. ఇతరులకు రు 2-8-0 లు. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పుస్తకము వలయువారు వెంటనే దరఖాస్తు లావుకొనవలెను. చిరునామా అచంట లక్ష్మీపతి బి. పి. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజరు విజ్ఞానచంద్రికా మండలి 19, హాడిస్ రోడు, పురుషోట మదరాసు.

